
БИЛЕТН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 12
децембар 2005.
година XLV
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Немањина 22
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
 mr Млађан Динкић, министар финансија

Уређивачки одбор
 Весна Арсић, Даница Маговац,
 Весна Хрельца-Ивановић, mr Јасмина Кнежевић

Главни уредник
 Весна Арсић
 заменик министра финансија

Уредник
 mr Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и с啼ручна мишљења за јаримену
финансијских прописа, Министарство финансија
Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301

Пријема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/2685 -301

bilten.fin@mfin.sr.gov.yu

Билтен излази месечно.

Copyright © 2003-2005 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

С А Д Р Ж А Ј

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

1. Обавеза плаћања пореза од стране физичког лица – резидента код куповине акција од нерезидентног обvezника – правног лица преко Београдске берзе	9
2. Фискални третман награде која се додељује лицима – добитницима награде по основу најбоље технолошке иновације која се исплаћује из средстава Министарства науке и заптите животне средине, преко научно-истраживачке организације (факултета)	10

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман консултантских (саветничких) услуга које домаћа фирма пружа иностраној фирмама из Италије	13
2. Пореска стопа која се примењује код опорезивања пластичних шприцева за једнократну употребу	14
3. Порески третман средстава која се користе за сузбијање елементарне непогоде – града (противградне ракете)	15
4. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ и акцизе на увоз хуманитарне помоћи Савезу удружења ратних војних инвалида у виду нафтних деривата из Швајцарске	15
5. Опорезивање промета добра и услуга који се врши на основу уговора о заједничкој изградњи, закљученог између грађевинског предузећа и инвеститора – лица које има право коришћења грађевинског земљишта и на које гласи грађевинска дозвола ..	17
6. Да ли донације примљене у виду новчаних средстава – уплате на текући рачун правног лица улазе у укупан промет добра и услуга за одређивање пореског периода обvezника ПДВ?	24
7. Порески третман увоза мапина и опреме страног улагача који представља оснивачки улог у капиталу предузећа	25

---

8. Порески третман услуга међународног транспорта који се обавља на територији Републике Србије – од границе до одредишта.....	26
9. Обавеза обрачунат и плаћања ПДВ на примљене авансе од иностраног купца за извоз добара	27
10. Да ли се промет услуге давања у закуп киоска и огласних паноа који се налазе на јавном грађевинском земљишту сматра споредним прометом услуге уз услугу давања у закуп јавног грађевинског земљишта?	29
11. Пореска стопа која се применљује при увозу трансфузиолонских апаратова	31
12. Порески третман услуга преноса снимљеног материјала на филмску траку које су извршени у Будимпешти, услуге припремања царинске документације коју је извршило лице из Мађарске, као и увоза филмских копија намењених филмској дистрибуцији	32
13. Да ли се примљена авансна средства урачунају у укупан промет добара и услуга за одређивање пореског периода обvezника ПДВ?.....	33
14. Евидентирање за обавезу плаћања ПДВ лица које поседује привремено решење о отварању аутопревозничке радње.....	34
15. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз опреме из Немачке која ће служити као научно-просветно средство на факултету	36
16. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз скијашке опреме коју Смучарски савез Србије као донацију прима од међународне скијашке организације	36
17. Порески третман услуга контроле квалитета и квантитета добара која су намењена извозу	37
18. Порески третман услуге поправке страних железничких кола, као и промета услуге увршћивања железничких кола страних лица у колски парк ЈЖ	38
19. Порески третман донације UNEP за финансирање пројекта који се односи на спровођење Стокхолмске конвенције о дуготрајним органским загађујушим супстанцима	39
20. Ослобађање од плаћања ПДВ на промет добара UNICEF-а на основу међународног уговора	44
21. Опорезивање штампања и продаје пријавних листова за студенте (Образац ШВ-20)	47
22. Право на рефакцију ПДВ представништава страних лица	48

---

23. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз коришћеног комби возила које за потребе пројекта “Повратак рассељених Рома са Косова и Метохије” добија из Хрватске Ромска омладина Земуна на основу уговора о донацији.....	52
24. Порески третман услуге израде пројеката и техничке документације за Аеродром “Подгорица”	53
25. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз вептарачке траве са лепком и траком	54
26. Порески третман промета услуга припремања и испоруке оброка народним кухињама	54
27. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз опреме за бебе коју као донацију Институт за заштиту здравља Србије добија од компаније “Johnson & Johnson” из Швајцарске	56
28. Порески третман продукције и постпродукције кратког документарног филма који се финансира из новчане донације Европске културне фондације	57
29. Обавеза обрачуна ПДВ у случају испостављања привремених и коначних ситуација у грађевинарству, као и утврђивање основице за обрачун ПДВ за геодетске услуге.....	58

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Порески третман капиталног добитка који оствари нерезидентно правно лице продајом удела другом нерезидентном правном лицу	63
--	----

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порески третман наследства усвојеника из непотпуног усвојења	65
2. Порески третман новчаних донација које јавно предузеће добија из иностранства за финансирање одређеног пројекта, као и буџетских средстава за исту намену	66

---

3. Постојање пореске обавезе по основу поравнања сачињеног пред судом којим физичка лица врше окончање међусобног спора преносом права на одређеној имовини, при чemu ниједно од тих лица није обвешник ПДВ и тај пренос не врши у оквиру обављања делатности	67
---	----

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман организоване социјалне и хуманитарне помоћи деци у установама социјалне заштите и у хранитељским породицама	71
2. Обавеза плаћања пореза на капитални добитак остварен продајом акција стечених у току 1992. године	72

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Правне последице пропуштања рока за подношење Обрасца ОНСЗ који последавац доставља Националној служби за запошљавање у року од 8 дана од дана заснивања радног односа са лицем старијим од 50, односно 45 година.....	73
---	----

ЦАРИНЕ

1. Накнадна наплата на име мање плаћеног царинског дуга за увоз након спроведене накнадне контроле Управе царина	75
--	----

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Какав је статус лица која су стекла сертификат или решење ревизора без полагања испита, с обзиром да до данашњег дана нису положили испит по програму Комисије за рачуноводство и ревизију, односно да ли поменута лица и даље задржавају звање ревизора?	
--	--

Да ли постоји могућност да лица која до доношења Закона о рачуноводству и ревизији нису ни започела полагање испита по програму Савезне владе и нису стекла решење или сертификат ревизора, то звање стекну?	77
2. На који начин и под којим условима се могу стицати стручна звања и сертификати у области рачуноводства у складу са Законом о рачуноводству и ревизији	79

ЈАВНИ РАСХОДИ

ПЛАТЕ

1. Плате запослених у основном и средњем образовању, заводима основаним у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, здравственој делатности, култури (осим у установама културе чије се плате финансирају из буџета јединице локалне самоуправе), центрима за социјални рад, установама социјалне заптите за смештај корисника и запослених у осталим јавним службама (осим у установама чије се плате финансирају из буџета јединице локалне самоуправе), као и запослених у вишем и универзитетском образовању	81
---	----

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се на уговор о издавању у закуп ресторана са намештајем и кухињским апаратима заинтересованом правном лицу или предузетнику који би припремао и продавао тојли оброк запосленима примењује Закон о јавним набавкама?	83
2. Да ли се набавка банкарских услуга ради реализације орочавања девизних средстава, реализације финансијских инструмената платног промета са иностранством, реализације кредитних послова са иностранством може вршити без примене Закона о јавним набавкама?	85
3. Да ли је јавно комунално предузеће приликом ангажовања подизвођача ради обављања послова текућег одржавања објекта филијала и експозитура Пореске управе на територији округа дужно да расписује јавни позив?	86

---

4. Да ли се у случају јавне набавке по партијама, ако вредност једне партије не прелази лимит од 3.000.000 динара за добра, односно 15.000.000 динара за радове, може доделити уговор ако наручилац прими само једну исправну, одговарајућу и прихватљиву понуду?	88
5. Да ли је директни или индиректни корисник буџетских средстава дужан да примени Закон о јавним набавкама, односно да “распиле тендер” за набавку финансијских услуга тј. кредита за изградњу путне, водоводне и гасне мреже, као и опреме?	89
6. Да ли јавно саобраћајно предузеће, с обзиром на одредбе члана 2. став 1. тачка 1), члана 24. став 1. и члана 111. став 1. тачка 8) Закона о јавним набавкама, може извршити набавку резервних делова, горива, уља и једног аутобуса без примене Закона о јавним набавкама?	91

ФИНАНСИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАЊЕ

1. Да ли средства са рачуна Фонда солидарне стамбене изградње општине могу да се пренесу на рачун буџета општине по одлуци Управног одбора Фонда и искористе за инвестиције у комуналној инфраструктури?	93
2. Могућност да се 50% средстава прикупљених по основу наплаћених казни за прекршаје учињене и наплаћене на територији општине преусмери Савету за безбедност саобраћаја	94
3. Могућност доделе средстава из буџета Републике за исплату отпремнине запосленима у општинској управи	95

ФИНАНСИРАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

1. Примена одредаба Закона о финансирању политичких странака везано за обезбеђивање средстава у буџету града Ниша у висини од 0,05% буџета града, умањеног за трансфере од других нивоа власти, за финансирање кампање опозива градоначелника.....	97
--	----

П О Д С Е Т Н И К

Финансијски прописи донети у децембру месецу 2005. године	99
---	----

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Обавеза плаћања пореза од стране физичког лица – резидента код куповине акција од нерезидентног обvezника – правног лица преко Београдске берзе

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 430-01-00492/2005-04 од 13.12.2005. год.)

1. Одредбом члана 1. Закона о порезу на доходак грађана (“Сл. гласник РС”, 24/01, 80/02 и 135/04 - у даљем тексту: Закон) прописано је да порез на доходак грађана, у складу с одредбама закона, плаћају физичка лица која остварују доходак.

Физичко лице које оствари приход продајом, односно другим преносом уз накнаду права, удела и хартија од вредности, обвезник је пореза на доходак грађана на капитални добитак, у складу са чланом 72. Закона.

Сагласно наведеним законским одредбама, физичко лице као купац хартија од вредности на берзи, у конкретном случају акција, није обвезник пореза на доходак грађана по основу капиталног добитка.

2. Одредбом члана 40. Закона о порезу на добит предузећа (“Сл. гласник РС”, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се на приходе које оствари нерезидентни обвезник (правно лице) од резидентног обвезника (правно лице), између осталог, и по основу капиталних добитака (у конкретном случају од продаје хартија од вредности), обрачунава и плаћа порез по

одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није другачије уређено. Порески платилац је исплатилац прихода – резидентно правно лице које је купило хартије од вредности.

Према томе, у смислу члана 40. Закона, нерезидентно правно лице које оствари капитални добитак продајом хартија од вредности на Београдској берзи физичком лицу није обvezник пореза по одбитку, што значи да физичко лице (купач акција) нема обавезу пореског платца у конкретном случају.

2. Фискални третман награде која се додељује лицима – добитницима награде по основу најбоље технолошке иновације која се исплаћује из средстава Министарства науке и заштите животне средине, преко научно-истраживачке организације (факултета)
(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-208/2005-04 од 7.12.2005. год.)

1. Са становишта пореза на доходак грађана награда која се из средстава Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије, а преко Факултета техничких наука у Новом Саду коме се у ту сврху наменски преносе средства, додељује физичким лицима за резултате постигнуте на конкурсу из области најбоље технолошке иновације Републике Србије за 2005. годину, у вези са остваривањем Програма трансфера знања и технологија у функцији иновационог и регионалног развоја, у складу са Законом о научно-истраживачкој делатности (“Сл. гласник РС”, бр. 52/93) и јасно утврђеним критеријумима, по нашем мишљењу има карактер прихода од ауторских права који се опорезују у складу са одредбама чл. 52-60. Закона о порезу на доходак грађана (“Сл. гласник РС”, бр. 24/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон).

Наиме, према одредби члана 52. став 1. тачка 13) Закона, награда на конкурсима за израду уметничких, научних, стручних и осталих ауторских дела има третман прихода од ауторских права,

на који се плаћа порез на доходак грађана по стопи од 20% на основицу коју чини опорезиви приход који се добија кад се бруто приход умањи за нормиране трошкове у висини од 50%, у складу са чланом 56. тачка 2) и чланом 58. Закона.

2. По питању обавезе плаћања доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на приход остварен по основу додељене награде, као претходно поставља се питање какав је третман награде на конкурсима за израду уметничких, научних, стручних и осталих ауторских дела са становишта Закона о пензијском и инвалидском осигурању (“Сл. гласник РС”, бр. 34/03, 64/04, 84/04 и 85/05), односно да ли је лице које је освојило награду на конкурсу осигураник по том основу сагласно Закону о ПИО.

За тумачење Закона о пензијском и инвалидском осигурању надлежно је Министарство рада, запошљавања и социјалне политике.

3. Са становишта Закона о порезу на добит предузећа (“Сл. гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04, у даљем тексту: Закон) порески обvezник је предузеће које је организовано у складу са чланом 1. став 1. Закона.

Опорезива добит пореског обvezника утврђује се у пореском билансу усклађивањем добити исказане у билансу успеха на начин предвиђен Законом.

За сврху утврђивања опорезиве добити у пореском билансу, у приходе правног лица укључују се сви приходи обveznika обрачунати у складу са прописима о рачуноводству и МРС (пословни, финансијски, остали и ванредни приходи), усклађени у складу са Законом, изузев прихода из члана 25. став 1. Закона (по основу дивиденди и удела у добити од другог резидентног обvezника) који не улазе у пореску основицу.

Приходи које обvezник (предузеће из члана 1. став 1. Закона) оствари по основу награде, која се из средстава

Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије, а преко Факултета техничких наука у Новом Саду, додељује за резултате постигнуте из области најбоље технолошке иновације, представљају приходе који су са становишта Закона опорезиви, односно улазе у опорезиву добит.

На утврђену опорезиву добит у пореском билансу порез се обрачунава и плаћа по стопи од 10%.

Обvezник пореза на добит предузећа у складу са чланом 1. став 3. Закона је и друго правно лице – недобитна организација, која није организована као предузеће или задруга, ако остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду.

Међутим, приходи које друго правно лице – недобитна организација оствари по основу награде која се из средстава Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије, а преко Факултета техничких наука у Новом Саду, додељује за резултате постигнуте из области најбоље технолошке иновације, према нашем мишљењу не сматрају се приходима оствареним на тржишту и по основу ових прихода недобитна организација није обvezник пореза на добит предузећа.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман консултантских (саветничких) услуга које домаћа фирма пружа иностраној фирмама из Италије
(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-01923/2005-04 од 27.12.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбом члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (7) Закона прописано је да се изузетно од ст. 1. и 2. овог члана местом промета услуга сматра место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се

ради о услугама саветника, инжењера, адвоката, ревизора и сличних услуга.

У складу с наведеним законским одредбама, када домаћа фирма – обвезник ПДВ пружа консултантске услуге правном лицу са седиштем у иностранству, местом промета ових услуга сматра се иностранство. У том случају, на накнаду за промет ових услуга ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

2. Пореска стопа која се примењује код опорезивања пластичних шприцева за једнократну употребу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1697/2005-04 од 26. 12. 2005. год.)

Одредбом члана 23. став 2. тачка 4) Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05) прописано је да се по посебној стопи од 8% опорезује промет и увоз ортотичких и протетичких средстава, као и медицинских средстава – производа који се хируршки уградију у организам.

Према одредби члана 3. тачка 12) подтачка (4) Правилника о утврђивању добра и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ (“Сл. гласник РС”, бр. 108/04, 130/04, 140/04 и 65/05) ортотичким и протетичким средствима, у смислу члана 23. став 2. тачка 4) Закона, сматрају се пластични шприцеви и игле за једнократну употребу, као помагала за лечење псећерне и других болести.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет и увоз пластичних шприцева за једнократну употребу ПДВ се обрачунава и плаћа по стопи од 8%.

3. Порески третман средстава која се користе за сузбијање елементарне непогоде – града (противградне ракете)

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-2949/2005-04 од 22.12.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу с наведеним законским одредбама, на промет средстава која се користе за сузбијање елементарне непогоде – града (противградне ракете) ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за промет ових добара није прописано пореско ослобођење.

4. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ и акцизе на увоз хуманитарне помоћи Савезу удружења ратних војних инвалида у виду нафтних деривата из Швајцарске

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 43-00-270/2005-04 од 22.12.2005. год.)

1. Одредбом члана 26. став 1. тачка 1а) Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05)

прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Увозом добара, у складу с одредбом члана 7. Закона, сматра се сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи (“Сл. лист СРЈ”, бр. 53/01, 61/01 и 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз нафтних деривата који се добијају као хуманитарна помоћ из Швајцарске ПДВ се не плаћа, ако се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с овим законом.

2. Одредбом члана 19. став 1. тачка 3) Закона о акцизама (“Сл. гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04 и 46/05) прописано је да се не плаћа акциза на деривате нафте и кафу који су предвиђени међународним уговором о донацији, под условом да у том уговору постоји клаузула да се на те производе неће плаћати акциза.

Када је реч о примени Споразума између СРЈ и Швајцарске конфедерације о техничкој и финансијској сарадњи (“Сл. лист СЦГ – Међународни уговори”, бр. 6/03), у делу који се односи на пружање хуманитарне помоћи и помоћи у ванредним ситуацијама, напомињемо да је, како је то наведено у поглављу 2. Циљеви, овај вид сарадње између две земље предвиђен само уколико буде

затражена помоћ од Југословенске владе, а у поглављу 8. Надлежни органи наведени су органи за сарадњу и извршење пројекта и програма у оквиру овог Споразума.

С обзиром да у конкретном случају Уговор о примању-испоруци нафте и нафтних деривата нема упориште у поменутом Споразуму и да самим тим нема карактер међународног уговора, произилази да се на нафтне деривате које је Удружење ратних војних инвалида добило као донацију од иностраног предузећа на основу тог Уговора плаћа акциза при њиховом увозу.

Такође, напомињемо да је Законом о престанку важења појединих закона (“Сл. гласник РС”, бр. 135/04) од 22. децембра 2004. године престао да важи Закон о основама пореског система (“Сл. лист СРЈ”, бр. 30/96, 29/97, 12/98, 59/98, 41/99, 44/99, 53/99, 40/01 и 23/02).

**5. Опорезивање промета добра и услуга који се врши на основу уговора о заједничкој изградњи, закљученог између грађевинског предузећа и инвеститора – лица које има право коришћења грађевинског земљишта и на које гласи грађевинска дозвола
(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01934/2005-04 од 22.12.2005. год.)**

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон о ПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добра и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добра у Републику.

Промет добра између грађевинског предузећа и инвеститора

Промет добра, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона о ПДВ, је пренос права располагања на

тесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

У складу с одредбом става 3. тачка 6) истог члана Закона о ПДВ, прометом добра, у смислу овог закона, сматра се и испорука добра произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима.

Сагласно наведеним законским одредбама, када обvezник ПДВ – грађевинско предузеће, на основу уговора о заједничкој изградњи грађевинског објекта закљученог са инвеститором – лицем које има право коришћења грађевинског земљишта и на које гласи грађевинска дозвола, гради грађевински објекат од сопственог материјала, у том случају обvezник ПДВ – грађевинско предузеће врши промет добра у смислу члана 4. став 3. тачка 6) Закона.

Одредбом члана 4. став 3. тачка 7) Закона о ПДВ прописано је да се прометом добра, у смислу овог закона, сматра и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Према одредби члана 2. тачка 30) Закона о планирању и изградњи (“Сл. гласник РС”, бр. 47/03), инвеститором се сматра лице за чије потребе се гради објекат, односно које финансира изградњу објекта и на чије име се издаје одобрење за изградњу.

У смислу наведених законских одредби, а имајући у виду да оригинално право својине на грађевинском објекту може да стекне само носилац права коришћења грађевинског земљишта и права грађења објекта на том земљишту, тј. лице на које гласи грађевинска дозвола, мишљења смо да, из аспекта Закона о ПДВ и подзаконских аката, први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта може да изврши само инвеститор.

Одредбом члана 4. став 3. тачка 8) Закона о ПДВ прописано је да се прометом добра, у смислу овог закона, сматра и размена добра за друга добра или услуге.

Сагласно одредби члана 17. став 4. Закона о ПДВ, ако накнада или део накнаде није изражен у новцу, већ у облику промета добра и услуга, основицом се сматра тржишна вредност тих добра и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ.

Са становишта овог закона, а према нашем мишљењу, тржишном вредношћу добра, односно услуга сматра се цена по којој се таква или слична добра, односно услуге у моменту промета могу продати, односно пружити лицу са којим испоручилац добра, односно услуга није у односу који би могао довести до утврђивања вредности добра односно услуга на основу субјективних критеријума.

Правна природа уговора, па и уговора названог уговором о заједничкој изградњи, не одређује се према називу уговора, већ према правима и обавезама које из тог уговора произилазе за уговорне стране.

Према томе, када грађевинско предузеће – извођач радова и инвеститор закључе уговор о заједничкој изградњи грађевинског објекта, на основу којег грађевинско предузеће изврши испоруку грађевинског објекта инвеститору, а инвеститор, заузврат, изврши први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта грађевинском предузећу, сматра се да су, из аспекта Закона о ПДВ и подзаконских аката, извршена два промета. Наиме, извршена је размена, односно промет грађевинског објекта од стране грађевинског предузећа инвеститору за први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта од стране инвеститора грађевинском предузећу.

1. Оборезивање промета добара у случају када је инвеститор обvezник ПДВ

1.1. Обрачун ПДВ

Када на основу уговора названог уговор о заједничкој изградњи грађевинског објекта грађевинско предузеће – извођач радова испоручи грађевински објекат инвеститору, грађевинско предузеће дужно је да по основу те испоруке обрачуна и плати ПДВ по општој стопи од 18%. У том случају, основницу за обрачун ПДВ чини тржишна вредност првог преноса права располагање на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта који/које грађевинско предузеће – извођач радова добија од инвеститора на име накнаде за испоруку грађевинског објекта инвеститору, а у коју није укључен ПДВ.

С обзиром да се ради о размени, по основу првог преноса права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивим целинама у оквиру тог објекта, инвеститор је дужан да на тржишну вредност грађевинског објекта без ПДВ, који добија од грађевинског предузећа, обрачуна и плати ПДВ по стопи од 8% или 18%, у зависности од намене коришћења објекта. Када инвеститор врши први пренос права располагања на новоизграђеном стамбеном објекту или економски дељивим целинама у оквиру тог објекта за потребе становања (нпр. грађевинско предузеће набавља станове које ће за потребе становања дати у закуп запосленима или другим лицима или доделити запосленима), у том случају инвеститор обрачунава и плаћа ПДВ по посебној стопи од 8%, а када се ради о пословном простору или становима намењеним даљој продаји, инвеститор обрачунава и плаћа ПДВ по општој стопи од 18%.

1.2. Право на одбитак претходног пореза

Одредбом члана 28. став 1. Закона о ПДВ прописано је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објекта за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу с чланом 24. Закона о ПДВ, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона о ПДВ, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом, или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је primalац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Према ставу 3. истог члана Закона о ПДВ, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона о ПДВ, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење наведених услова, инвеститор има право да ПДВ који је обрачунат

и исказан у рачуну грађевинског предузећа (испоручиоца грађевинског објекта) одбије као претходни порез.

Такође, уз испуњење прописаних услова, грађевинско предузеће има право на одбитак претходног пореза обрачунатог и исказаног у рачуну инвеститора за први пренос права расpolагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивим целинама у оквиру тог објекта, ако тај објекат користи за обављање пословне делатности у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза (нпр. испорука грађевинских објеката инвеститорима, грађевинске услуге, давање у закуп пословног простора и др.).

Међутим, ако грађевинско предузеће – извођач радова користи или ће користити новоизграђени грађевински објекат или економски дељиве целине у оквиру тог објекта за давање у закуп за стамбене потребе запосленима или другим лицима, додељивање запосленима, као и други промет са или без накнаде, у том случају нема право на одбитак ПДВ обрачунатог и исказаног у рачуну инвеститора, с обзиром да је одредбама члана 25. став 2. тач. 3) и 4) Закона о ПДВ за промет објекта (осим првог преноса права расpolагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката), као и за услугу давања у закуп станова и стамбених објеката који се користе за стамбене потребе, прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза.

2. Опорезивање промета добара у случају када инвеститор није обvezник ПДВ

Када на основу уговора названог уговор о заједничкој изградњи грађевинског објекта грађевинско предузеће – обvezник ПДВ испоручи добро – грађевински објекат инвеститору – лицу

које није обvezник ПДВ, грађевинско предузеће дужно је да по основу те испоруке обрачуна и плати ПДВ по општој стопи од 18%. У том случају, основицу за обрачун ПДВ чини тржишна вредност новоизграђеног грађевинског објекта или економски дељивих целина у оквиру тог објекта који/које грађевинско предузеће добија од инвеститора на име накнаде за испоруку грађевинског објекта, а у коју није укључен ПДВ.

По основу првог преноса права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта, који по својој суштини представља пренос уз накнаду права својине на непокретности који врши инвеститор грађевинском предузећу, инвеститор – преносилац права својине на непокретности дужан је да плати порез на пренос апсолутних права по стопи од 5% у складу са Законом о порезима на имовину (“Сл. гласник РС”, бр. 26/01, 45/02, 80/02 и 135/04). Наиме, са становишта пореза на пренос апсолутних права, уговор којим се једна уговорна страна појављује као финансијер извесних радова на изградњи непокретности инвеститора по ком основу ће од инвеститора остварити право својине на целој или делу изграђене непокретности има карактер акта о преносу уз накнаду апсолутних права на који се порез на пренос апсолутних права плаћа. У том смислу, ирелевантно је да ли је финансирање извршено у новцу, добрима, услугама...

Када грађевинско предузеће изврши даљи промет, односно пренос права својине на предметној непокретности, у том случају грађевинско предузеће није дужно да обрачуна ПДВ у складу с одредбом члана 25. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, већ се на тај пренос права својине плаћа порез у складу са Законом о порезима на имовину.

6. Да ли донације примљене у виду новчаних средстава – уплате на текући рачун правног лица улазе у укупан промет добра и услуга за одређивање пореског периода обvezника ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02695/2005-04 од 22.12.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добра и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добра у Републику.

Према одредби члана 48. став 1. Закона, порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ је календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 20.000.000 динара или проценује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 20.000.000 динара.

Одредбом става 2. истог члана Закона прописано је да је порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ календарско тромесечје за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет мањи од 20.000.000 динара или проценује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет мањи од 20.000.000 динара.

Примање новчаних средстава без обавезе примаоца новчаних средстава да изврши противчинидбу даваоцу (промет добра и услуга) не сматра се предметом опорезивања ПДВ. Према томе, у укупан промет добра и услуга за одређивање пореског периода обvezника ПДВ не урачунају се примљена новчана средства у виду донације.

7. Порески третман увоза машина и опреме страног улагача који представља оснивачки улог у капиталу предузећа

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-2897/2005-04 од 21.12.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

У складу с наведеним законским одредбама, на добра која се увозе у Републику, осим на добра за која је одредбом члана 26. Закона прописано пореско ослобођење, обрачунава се и плаћа ПДВ.

Одредбом члана 6. став 1. тачка 1) Закона прописано је да се прометом добара и услуга, у смислу овог закона, не сматра пренос целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обvezник или тим преносом постане порески обvezник и ако продужи да обавља исту делатност.

Наведена законска одредба не односи се на увоз добара која представљају улог у капиталу предузећа.

Према томе, при увозу добара – опреме за вршење делатности која представља улог страног лица у капиталу предузећа, обрачунава се и плаћа ПДВ, а обvezник има право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу добара у складу са Законом.

8. Порески третман услуга међународног транспорта који се обавља на територији Републике Србије – од границе до одредишта

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-2817/2005-04 од 20.12.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог Закона (члан 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 24. став 1. тачка 1) Закона прописано је да се ПДВ не плаћа на превозне и остале услуге које су повезане са увозом добара, ако је вредност тих услуга садржана у основици из члана 19. став 2. овог закона.

Према одредби члана 2. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза (“Сл. гласник РС”, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 1) Закона за превозне и остале услуге које су повезане са увозом добара (утовар, истовар, претовар, складиштење и сл. – споредни трошкови) обvezник може да оствари ако има доказ да је вредност тих услуга – споредних трошкова који су настали до првог одредишта у Републици садржана у основици за обрачун ПДВ при увозу добара. Доказом се сматра документ о врсти услуге и износу споредних трошкова (уговор, рачун издат у складу са Законом, отпремница или превозни документ) и оверена копија увозне царинске декларације издате у складу с царинским прописима, на основу које се може утврдити да су споредни трошкови укључени у основицу за обрачун ПДВ при увозу добара.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, превозне услуге које су непосредно повезане са увозом добара, а које се обављају на територији Републике Србије – од границе до одредишта, ослобођене су ПДВ са правом на одбитак претходног пореза, под условом да је вредност тих услуга садржана у основици код увоза добара.

9. Обавеза обрачуна и плаћања ПДВ на примљене авансе од иностраног купца за извоз добара

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-2136/2005-04 од 19.12.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим доброма може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог Закона.

Сагласно одредби члана 16. Закона, пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи: промет добара и услуга, наплата ако је накнада или део накнаде плаћен пре промета добара и услуга или настанак обавезе плаћања царинског дуга, код увоза добара, а ако те обавезе нема, даном у којем би настала обавеза плаћања тог дуга.

Одредбом члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет добра која обвезник или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство, као и за промет добра која инострани прималац или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство.

Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона, а у складу с одредбом члана 3. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза ("Сл. гласник РС", бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05), за добра која се шаљу или отпремају у иностранство (у даљем тексту: извоз добра) обвезник може да оствари ако поседује извозну декларацију, односно оверену копију извозне декларације о извршеном извозу добра издату у складу с царинским прописима.

Ако је у складу с царинским прописима одобрено периодично декларисање добра која се извозе, пореско ослобођење за извоз добра, а до издавања извозне декларације, обвезник може да оствари ако поседује рачуне или отпремнице оверене од стране надлежног царинског органа (став 2. члана 3. Правилника).

Изузетно, у случајевима у којима се извоз добра врши без подношења извозне декларације, доказ о извршном извозу добра је одобрење надлежног царинског органа издато у складу с царинским прописима и потврда надлежног царинског органа о извршном извозу добра оверена од стране надлежног царинског органа (ст. 3. и 5. члана 3. Правилника).

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за извоз добра обвезник може да оствари у пореском периоду у којем је извршио извоз, прибави доказ о извршном извозу.

У случају када обвезник ПДВ у једном пореском периоду прими накнаду или део накнаде (авансно плаћање) за добра која ће у другом пореском периоду отпремити или послати у иностранство, дужан је да у пореском периоду у којем је примио авансну уплату обрачuna ПДВ на примљени аванс применом прерачунате

пореске стопе од 8% или 18%, с обзиром да у том пореском периоду не поседује доказ о извршеном извозу.

У смислу одредбе члана 11. став 3. Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обvezника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ (“Сл. гласник РС”, бр. 94/04), у пореској пријави за порески период у којем је обvezник примио авансну уплату попуњавају се поља 103 – износ обрачунатог ПДВ на наплаћена авансна средства за промет по општој стопи и 104 – износ обрачунатог ПДВ на наплаћена авансна средства за промет по посебној стопи.

У пореској пријави за порески период у којем обvezник поседује доказ о извршеном извозу попуњава се поље 001 – износ накнаде за извршени промет са правом на одбитак претходног пореза и врши се умањење износа обрачунатог ПДВ из поља 103 и 104 за износ који је обvezник исказао у тим пољима у пореској пријави за порески период у којем је примио авансну уплату.

Напомињемо, имајући у виду да према позитивним прописима којима се уређује опорезивање потрошње порезом на додату вредност не постоји основ за остваривање пореског ослобођења, односно необрачунавање ПДВ у случају пријема авансних средстава за будући извоз добара, наводи из захтева биће узети у разматрање приликом наредних измена и допуна Закона и подзаконских аката.

10. Да ли се промет услуге давања у закуп киоска и огласних паноа који се налазе на јавном грађевинском земљишту сматра споредним прометом услуге уз услугу давања у закуп јавног грађевинског земљишта?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2797/2005-04 од 14.12.2005. год.)

Према одредби члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту:

Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог Закона, а у складу с одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог Закона.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 2) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет земљишта (пољопривредног, шумског, грађевинског, изграђеног или неизграђеног), као и за давање у закуп тог земљишта.

Пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет услуга давања у закуп земљишта примењује се од дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 61/05), тј. од 26. јула 2005. године.

Према томе, на накнаду за услугу давања у закуп јавног грађевинског земљишта ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обvezник ПДВ нема право на одбитак претходног пореза по том основу.

Одредбом члана 9. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији (“Сл. гласник РС”, бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04 и 61/05) прописано је да се пореске чињенице утврђују према њиховој економској суштини.

Када обvezник ПДВ, који даје у закуп јавно грађевинско земљиште, врши и промет услуге давања у закуп киоска и огласних паноа који се налазе на том земљишту, на накнаду за промет ових услуга дужан је да обрачуна и плати ПДВ по општој стопи од 18%, с обзиром да се, према мишљењу овог министарства, промет услуге давања у закуп киоска и огласних паноа не сматра споредним пружањем услуге у смислу одредбе члана 5. став 6. Закона.

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да пореска основица код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу,

стварима и услугама) коју обvezник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане с ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Сагласно наведеном, у случају када обvezник ПДВ – јавно предузеће даје у закуп јавно грађевинско земљиште, киоске и огласне паное, при чemu за промет ових услуга утврђује јединствену накнаду, дужан је да, у смислу начела фактицитета, утврди део накнаде која се односи на услугу давања у закуп јавног грађевинског земљишта и део накнаде који се односи на услугу давања у закуп киоска и огласних паноа. Примењујући економске критеријуме, накнада за услуге давања у закуп киоска и огласних паноа утврђује се као тржишна вредност ових услуга у коју није укључен ПДВ.

11. Пореска стопа која се примењује при увозу трансфузиолошких апарат

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-2873/2005-04 од 13.12.2005. год.)

Одредбом члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05) прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбама става 2. истог члана Закона прописано је која се све добра и услуге опорезују по посебној стопи ПДВ од 8%. У тачки 4) овог става Закона прописано је да се по посебној стопи од 8% опорезују ортотичка и протетичка средства, као и медицинска средства – производи који се хируршки уgraђују у организам.

У чл. 3. и 4. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ (“Сл. гласник РС”, бр. 108/04, 130/04, 140/04 и 65/05) ближе је уређено шта се у смислу наве-

дених одредби сматра ортотичким и протетичким средствима, као и медицинским средствима – производима који се хируршки угађују у организам.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, а с обзиром да трансфузиолошки апарати нису сврстани у добра која се опорезују по посебној стопи ПДВ од 8%, на промет и увоз ових добара ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%.

12. Порески третман услуга преноса снимљеног материјала на филмску траку које су извршене у Будимпешти, услуге припремања царинске документације коју је извршило лице из Мађарске, као и увоза филмских копија намењених филмској дистрибуцији

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02727/2005-04 од 12.12.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона прописано је да се местом промета услуга сматра место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

У складу с наведеним законским одредбама, када домаћа фирма привремено извози свој готов производ – филм, ради

преноса снимљеног материјала на филмску траку који врши Филмска лабораторија из Будимпеште, а који обухвата услугу преноса слике, преноса тона, синхронизацију слике и тона, припрему негатива/услуга пречишћавања, принт нулте копије, принт корекционе копије, услугу принтовања две копије, место промета ових услуга утврђује се према месту седишта, односно пословне јединице пружаоца услуга.

Такође, место седишта, односно пословне јединице пружаоца услуга је место промета услуге припремања царинске документације.

Према томе, промет услуга преноса снимљеног материјала на филмску траку и услуге припремања царинске документације нису предмет опорезивања ПДВ из аспекта Закона о ПДВ, с обзиром да место промета ових услуга није територија Републике Србије.

Одредбом члана 26. Закона прописана су пореска ослобођења за добра која се увозе.

С обзиром да наведеном законском одредбом није прописано пореско ослобођење за увоз филмских копија намењених биоскопској дистрибуцији, при увозу ових добара надлежни царински орган обрачунава ПДВ по стопи од 18%.

13. Да ли се примљена авансна средства урачунају у укупан промет добра и услуга за одређивање пореског периода обvezника ПДВ?

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-2541/2005-04 од 12.12.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добра и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добра у Републику.

Промет добра, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добра из члана 4. овог закона.

Према одредби члана 48. став 1. Закона, порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ је календарски месец за обvezника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 20.000.000 динара или проценује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 20.000.000 динара.

Одредбом става 2. истог члана Закона прописано је да је порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ календарско тромесечје за обvezника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет мањи од 20.000.000 динара или проценује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет мањи од 20.000.000 динара.

У складу с наведеним законским одредбама, у укупан промет добра и услуга за одређивање пореског периода обvezника ПДВ не урачунају се примљена авансна средства, независно од тога што је обvezник ПДВ, у складу са одредбом члана 16. Закона, дужан да по основу примљених авансних средстава за опорезиви промет добра и услуга обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом.

**14. Евидентирање за обавезу плаћања ПДВ лица које поседује привремено решење о отварању аутопревозничке радње
(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02755/2005-04 од 12.12.2005. год.)**

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон)

прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредбама члана 8. ст. 1. и 2. Закона, порески обvezник је лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности, којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања.

Према одредби члана 33. став 1. Закона, лице чији укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објеката за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет) у претходних 12 месеци није већи од 2.000.000 динара, односно ако при отпочињању или у току обављања делатности процени да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 2.000.000 динара (у даљем тексту: мали обvezник), не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга.

Мали обvezник који је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 1.000.000 динара, може се определити за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденцијоне пријаве, прописане у складу са овим законом, надлежном пореском органу (став 3. истог члана Закона).

Ако се мали обvezник определи за обавезу плаћања ПДВ, сагласно ставу 4. члана 33. Закона, обавеза плаћања ПДВ траје најмање две године.

У складу с наведеним законским одредбама, лице које поседује привремено решење о отварању аутопревозничке радње на основу којег му се, према прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација, додељује порески идентификациони број (ПИБ), а које процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 1.000.000 динара, може да се опре-

дели за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве надлежном пореском органу.

15. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз опреме из Немачке која ће служити као научно-просветно средство на факултету

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2874/2005-04 од 12.12.2005. год.)

Законом о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон), у члану 3, прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз опреме (инструменти за мерење притиска у ћелијама, инструмент за мерење деформација, екстензиометара, 5 вишеструких екстензиометара и 10 мерних ћелија) из Немачке која ће служити као научно-просветно средство, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз ових добара одредбом члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

16. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз скијашке опреме коју Смучарски савез Србије као донацију прима од међународне скијашке организације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2855/2005-04 од 12.12.2005. год.)

Одредбом члана 26. став 1. тачка 1а) Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05)

прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи (“Сл. лист СРЈ”, бр. 53/01, 61/01 и 36/02) државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донација и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз скијашке опреме коју Скијашки савез Србије као донацију добија од међународне скијашке организације не плаћа се ПДВ, ако се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с поменутим законом.

17. Порески третман услуга контроле квалитета и квантитета добара која су намењена извозу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02883/2005-04 од 8.12.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 24. став 1. тачка 8) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за превозне и остале услуге које су у непосредној вези са извозом, транзитом или привременим увозом добра, осим услуга које су ослобођене од ПДВ без права на порески одбитак у складу с овим законом.

Према одредби члана 10. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза (“Сл. гласник РС”, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05, у даљем тексту: Правилник) пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 8) Закона за превозне и остале услуге које су у непосредној вези са извозом добра обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) документ на основу којег се врши услуга превоза, односно документ о врсти услуге и износу споредних трошкова (уговор, рачун и др.);
- 2) документ о извршеној услуги превоза (CMR, CIM, манифест и др.).

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, услуге контроле квалитета и квантитета добра која су намењена извозу (мерење, бројање, утврђивање тежине и др.) сматрају се услугама које су непосредно повезане са извозом добра, па се на накнаду за ове услуге не обрачунава и не плаћа ПДВ, а обвезник ПДВ који врши ове услуге има право на одбитак претходног пореза по том основу, у складу са Законом.

18. Порески третман услуге поправке страних железничких кола, као и промета услуге увршћивања железничких кола страних лица у колски парк ЈЖ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2890/2005-04 од 8.12.2005. год.)

Према одредби члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту:

Закон) предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Одредбом члана 5. ст. 1. и 2. Закона прописано је да су промет услуга, у смислу овог закона, сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона, као и свако нечињење и трпљење.

Сагласно члану 12. ст. 1. и 2. Закона прописано је да је место промета услуга место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Сагласно наведеним законским одредбама, на накнаду за услугу увршћивања железничких кола страних лица у колски парк ЈЖ, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%.

Одредбом члана 12. став 3. тачка 3) подтачка (4) Закона прописано је да се изузетно од ст. 1. и 2. овог члана местом промета услуга сматра место где је услуга стварно пружена, ако се ради о радовима на покретним стварима.

У складу с наведеном законском одредбом, на накнаду за промет услуге поправке страних железничких кола у радионицама које се налазе на територији и у власништву ЈП “Железнице Србије”, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%.

Промет услуге поправке железничких кола у власништву ЈП “Железнице Србије” коју врши страно лице у иностранству није предмет опорезивања ПДВ.

19. Порески третман донације UNEP за финансирање пројекта који се односи на спровођење Стокхолмске конвенције о дуготрајним органским загађујућим супстанцима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02325/2005-04 од 5.12.2005. год.)

Законом о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон), у члану 24. став 1. тачка 16а), прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу с уговорима о донацији закљученим са

државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Одредбом члана 26. тачка 1) Закона прописано је, између осталог, да се ПДВ не плаћа на увоз добра чији је промет у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10) и 13)-16б) овог закона ослобођен ПДВ.

Споразумом између СФРЈ и Програма УН за развој, потписаним 24. марта 1988. године, у члану IX – Привилегије и имунитети, у тачкама 1. до 5. предвиђено је, између осталог, да је спровођење програма под општим надлештвом Програма УН за развој (UNDP), који спроводи Канцеларија УН за услуге пројекта (UNOPS), ослобођено пореза, царина и других дажбина за робу и услуге, које се финансирају овим средствима.

Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона, а у складу с одредбом члана 21а став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза (“Сл. гласник РС”, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05), за промет добра и услуга који се врши у складу с уговорима о донацији закљученим с државном заједницом Србија и Црна Гора или с Републиком Србијом, под условом да је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, обvezник може да оствари ако промет добра и услуга непосредно врши:

1) лицу са којим је закључен уговор о донацији, односно лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране лица са којим је закључен уговор о донацији (у даљем тексту: имплементарни партнери);

2) лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране имплементарног партнера (у даљем тексту: подимплементарни партнери);

3) кориснику новчаних средстава која су предмет уговора о донацији, ако су та средства од стране даваоца донације или имплементара ослобођена.

ментарног партнера непосредно дата кориснику за финансирање одређеног пројекта у Републици Србији, као и кориснику добара или услуга који су предмет уговора о донацији, ако је та добра или услуге непосредно платио давалац донације.

Према одредби става 2. истог члана Правилника, републички орган надлежан за послове економских односа са иностранством доставља Пореској управи – Централи списак и копије закључених уговора о донацији, списак имплементарних партнера, као и податке о износу средстава која су предмет уговора о донацији.

Ставом 3. истог члана Правилника прописано је да имплементарни партнери из става 1. тачка 1) овог члана доставља Централи списак подимплементарних партнера, као и копије уговора закључених с подимплементарним партнерима.

Према одредби члана 21б став 1. Правилника, пореско ослобођење из члана 21а став 1. тач. 1) и 2) овог правилника обvezник може да оствари ако поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према уговору о донацији ослобођен пореза (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за донације), који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, у три примерка, које доставља Централи на оверу.

Ставом 2. истог члана Правилника прописано је да је одговорно лице имплементарног, односно подимплементарног партнера дужно да пре издавања прве потврде о пореском ослобођењу за донације Централи достави отисак печата, податке о лицима овлашћеним за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације с депонованим потписима тих лица, као и обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење, у року од 15 дана од дана настанка промене.

Ставом 3. истог члана Правилника прописано је да потврда о пореском ослобођењу за донације из става 1. овог члана садржи:

1) назив и адресу имплементарног, односно подимплементарног партнера;

- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта;
- 4) назив, адресу и ПИБ обvezника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;
- 5) вредност промета добара и услуга по предрачуни, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;
- 6) потпис и печат овлашћеног лица имплементарног, односно подимплементарног партнера;
- 7) број и датум овере од стране Централе и потпис овлашћеног лица.

Одредбом става 4. истог члана Правилника прописано је да изузетно од става 3. тачка 6) овог члана, ако имплементарни, односно подимплементарни партнери нема обавезу да поседује печат у складу с прописима своје земље, у том случају уместо отиска печата Централи доставља изјаву да не поседује печат, потписану од стране лица овлашћеног за издавање потврде о пореском ослобођењу за донације.

Према ставу 5. истог члана Правилника, Централа провеђава да ли је уговор о донацији евидентиран код Централе, оверава сва три примерка потврде о пореском ослобођењу за донације, од којих два примерка враћа имплементарном, односно подимплементарном партнери, а трећи задржава за своје потребе.

Ставом 6. истог члана Правилника прописано је да имплементарни, односно подимплементарни партнери доставља обвезнику један примерак оверене потврде из става 5. овог члана, а други задржава за своје потребе.

Пореско ослобођење из члана 21а став 1. тачка 3), а у складу с одредбом члана 21в овог правила, обвезник може да оствари ако поседује потврду о пореском ослобођењу за донације, коју попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице републичког органа надлежног за послове економских односа синостраницом, у четири примерка, од којих два примерка доставља

кориснику донације, трећи Централи, а четврти задржава за своје потребе.

Сагласно ставу 2. овог члана Правилника, корисник донације доставља обvezнику један примерак потврде о пореском ослобођењу за донације, а други задржава за своје потребе.

Одредбом става 3. истог члана Правилника, потврда о пореском ослобођењу за донације садржи:

- 1) назив и адресу издаваоца потврде;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта ако се промет добара или услуга врши у циљу реализације одређеног пројекта у Републици Србији;
- 4) назив, адресу и ПИБ корисника донације;
- 5) назив, адресу и ПИБ обvezника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;
- 6) вредност промета добара и услуга по предрачууну, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;
- 7) потпис и печат овлашћеног лица издаваоца потврде.

Правилником о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза (“Сл. гласник РС”, бр. 68/05), у члану 8, прописано је да, ако се по основу уговора о донацији из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона врши увоз добара у Републику, лице овлашћено за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације издаје посебну потврду за увоз добара, на захтев пореског дужника (лице које увози добро), при чему ова потврда, уместо података прописаних чланом 21б став 3. тач. 4) и 5), односно чланом 21в став 3. тач. 5) и 6) Правилника (подаци о називу, адреси и ПИБ-у обvezника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење и вредности промета добара и услуга по предрачууну, односно датуму и износу уплаћених авансних средстава), садржи податке о називу, адреси и ПИБ-у лица за које

се врши увоз добара, односно лица које може да оствари пореско ослобођење у складу са чланом 24. став 1. тачка 16а) Закона, као и вредности добара која се увозе исказаној у рачуну иностраног испоручиоца.

Одредбом члана 9. Правилника прописано је, између осталих, да уз пореску пријаву обvezник ПДВ доставља преглед потврда о пореском ослобођењу за донације, који садржи број и датум ових потврда и вредност промета добара и услуга, односно увоза добара, примљених у пореском периоду за који подноси пореску пријаву.

У складу с наведеним одредбама Закона, Правилника и Споразума између СФРЈ и UNDP, потписаног 24. марта 1988. године, на промет добара и услуга који се врши у циљу реализације пројекта Почетне активности на развоју националног имплементационог плана за Стокхолмску конвенцију о дуготрајним органским загађујућим супстанцама у Србији и Црној Гори, одобреног од UNEP, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обvezник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по том основу. ПДВ се не обрачунава и не плаћа ни на увоз добара, уз испуњење свих наведених услова.

20. Ослобађање од плаћања ПДВ на промет добара UNICEF-а на основу међународног уговора

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02627/2005-04 од 5.12.2005. год.)

Одредбом члана 16. Уставне повеље државне заједнице Србија и Црна Гора (“Сл. лист Србије и Црне Горе”, бр. 1/03) прописано је да ратификовани међународни уговори и општеприхваћена правила међународног права имају примат над правом Србије и Црне Горе и правом држава чланица.

Основни споразум о сарадњи (BCA) закључен између Владе Федерativne Народне Републике Југославије и UNICEF-а 11. новембра 1947. године и Изјава Владе Савезне Републике Југославије од 9. септембра 1993. године представљају основу за сарадњу између Савета министара државне заједнице Србија и Црна Гора, Владе Србије, Владе Црне Горе и UNICEF-а.

У складу с одредбама члана 6. тачка а) Споразума између Владе СФРЈ и UNICEF-а, Канцеларија UNICEF-а, њена имовина, средства, активности и трансакције свих врста су изузети од свих пореза, обавеза, царина и дажбина које намеће Влада, владине агенције или друга административна тела.

Акциони план Програма за земљу, који се односи на период од 1. јануара 2005. године до 31. децембра 2009. године, заједнички су усагласили Савет министара државне заједнице Србија и Црна Гора, Влада Србије, Влада Црне Горе и UNICEF.

Одредбама тачке 104. дела IX Програма, који регулише обавезе Савета министара државне заједнице Србија и Црна Гора, Владе Републике Србије и Владе Републике Црне Горе, прописано је да ће Савет министара државне заједнице Србија и Црна Гора, Влада Србије и Влада Црне Горе подржати напоре UNICEF-а у прикупљању средстава неопходних за задовољавање финансијских потреба програма сарадње и да ће сарађивати са UNICEF-ом тако што ће подстицати потенцијалне донаторске владе да UNICEF-у ставе на располагање средства која су неопходна за реализацију финансијски непокривених компоненти програма, подржати напоре UNICEF-а да прикупи средства за Програм од приватног сектора како у иностранству тако и у Србији и Црној Гори, изузети од пореза, ради подршке овом Програму, прилоге од појединача, корпорација и фондација, као и приходе од продаје честитки и других производа у Србији и Црној Гори.

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и

пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добра у Републику.

Промет добра, у смислу овог закона је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Порески обvezник је лице које самостално обавља промет добра и услуга, у оквиру обављања делатности, којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатност експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (члан 8. ст. 1. и 2. Закона).

Према одредби члана 8. ст. 4. и 5. Закона обvezник је и лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добра или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добра, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица.

У складу с наведеним одредбама Уставне повеље, Споразума, Акционог плана и Закона, на промет UNICEF-ових честитки, слагалица, календара, мајица, украсног папира и других добра, који врши Канцеларија UNICEF-а непосредно или преко овлашћених продаваца – обvezника ПДВ који промет ових добра врше у име и за рачун Канцеларије UNICEF-а, ПДВ се не обрачунава и не плаћа.

Такође, на накнаду за услугу продаје UNICEF-ових добра у име и за рачун UNICEF-а, ПДВ се не обрачунава и не плаћа у складу с одредбом члана 24. став 1. тачка 16) подтачка (2) Закона и одредбама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза (“Сл. гласник РС”, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05).

Међутим, у случају када обvezници ПДВ врше промет UNICEF-ових честитки, слагалица, календара, мајица, украсног папира и других добра у своје име, а за рачун UNICEF-а, у том случају на промет ових добра ПДВ се обрачунава и плаћа.

21. Опорезивање штампања и продаје пријавних листова за студенте (Образац ШВ-20)

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-2674/2005-04 од 5.12.2005. год.)

Одредбом члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, нису обvezници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

Према одредби става 2. истог члана Закона, Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, обvezници су ако обављају промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе, а који су опорезиви у складу с овим законом.

Сагласно одредби члана 1. став 2. Закона о државној управи (“Сл. гласник РС”, бр. 79/05) државну управу чине министарства, органи управе у саставу министарства и посебне организације.

Законом о министарствима (“Сл. гласник РС”, бр. 19/04 и 84/04), у члану 1, прописано је да се тим законом образују министарства и посебне организације и уређује њихов делокруг, као и да се посебне организације могу образовати и њихов делокруг уредити посебним законом.

Према одредби члана 21. тачка 3) Закона о министарствима, као посебна организација наведен је Републички завод за статистику.

Одредбом члана 24. овог закона прописано је да Републички завод за статистику обавља стручне послове који се односе на:

- доношење програма, организацију и спровођење статистичких истраживања, израду методологије, прикупљање, обраду, статистичку анализу и објављивање статистичких података;
- припрему и доношење јединствених статистичких стандарда;
- развој, одржавање и коришћење републичких административних и статистичких регистрара;
- формирање и одржавање система националних рачуна;
- сарадњу и стручну координацију с органима и организацијама овлашћеним за вршење статистичких истраживања;
- сарадњу с међународним организацијама ради стандардизације и обезбеђивања упоредивости података;
- обраду података ради утврђивања резултата избора и референдума на републичком нивоу, као и друге послове одређене законом.

У складу с наведеним законским одредбама, Републички завод за статистику, који је као посебна организација основан Законом о министарствима, није обvezник ПДВ за промет добара и услуга који врши у циљу обављања послова државне управе, тј. стручних послова утврђених одредбом члана 24. Закона о министарствима.

Међутим, Републички завод за статистику је обvezник ПДВ за промет – продају пријавних листова за студенте (Образац ШВ-20), с обзиром да се ради о промету добара ван обављања послова државне управе који је опорезив у складу са Законом.

22. Право на рефакцију ПДВ представништава страних лица

(Милијење Министарства финансија, бр. 413-00-2691/2005-04 од 29.11.2005. год.)

Одредбом члана 53. став 1. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05) прописано је да ће се рефакција ПДВ извршити страном обvezнику, на његов захтев,

ако је платио рачун и ако су испуњени услови под којима обvezник може остварити право на одбитак претходног пореза у складу с овим законом, под условом да страни обvezник:

- 1) не врши промет добара и услуга у Републици;
- 2) пружа само услуге које су, у складу са чланом 24. став 1. тач. 1) и 8) овог закона, ослобођене пореза;
- 3) врши само превоз путника који, у складу са чланом 49. став 6. овог закона, подлеже појединачном опорезивању превоза.

Према одредби става 2. истог члана Закона, рефакција ПДВ врши се под условима узајамности.

У складу с наведеним законским одредбама, страним обvezником сматра се лице које на територији Републике Србије нема седиште или сталну пословну јединицу, односно пребивалиште или боравиште, а које у страној држави има статус обvezника ПДВ, односно другог облика пореза на потрошњу.

Одредбом члана 9. став 2. тачка 2) Закона о спољнотрговинском пословању (“Сл. гласник РС”, бр. 101/05) прописано је да је представништво издвојен, правно зависан организациони део оснивача који на територији Републике обавља претходне и припремне радње у вези са закључењем уговора и који не може да закључује уговоре, осим за сопствене потребе.

Према одредби члана 4. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит предузећа (“Сл. гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04), стална пословна јединица је свако стално место пословања преко којег нерезидентни обvezник обавља делатност, а нарочито: огранак; погон; представништво; место производње, фабрика или радионица; рудник; каменолом или друго место експлоатације природног богатства, као и стално или покретно градилиште, грађевински или монтажни радови, ако трају дуже од шест месеци, и то једна од више изградњи или монтажа које се упоредо обављају, или неколико изградњи или монтажа које се обављају без прекида једна за другом.

Ставом 3. истог члана Закона прописано је да ако лице, засупајући нерезидентног обvezника, има и врши овлашћење да

закључује уговоре у име тог обвезнika, сматра се да нерезидентни обвезник има сталну пословну јединицу у погледу послова које заступник врши у име обвезнika.

Стална пословна јединица не постоји ако нерезидентни обвезник обавља делатност преко комисионара, брокера или било ког другог лица које, у оквиру властите делатности, послује у своје име, а за рачун обвезнika (члан 4. став 4. Закона).

Према ставу 5. члана 4. Закона сталну пословну јединицу не чини ни:

1) држање залиха робе или материјала који припадају нерезидентном обвезнiku искључиво у сврху складиштења, приказивања или испоруке, као ни коришћење просторија искључиво за то намењених;

2) држање залиха робе или материјала који припадају нерезидентном обвезнiku искључиво у сврху прераде у другом предузећу или од стране предузетника;

3) држање сталног места пословања искључиво у сврху набављања робе или прикупљања информација за потребе нерезидентног обвезнika, као ни у сврху обављања било које друге активности припремног или помоћног карактера за потребе нерезидентног обвезнika.

Сагласно одредби члана 4. став 1. Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције ПДВ (“Сл. гласник РС”, бр. 107/04 и 65/05), лица из члана 53. Закона остварују право на рефакцију, у складу са Законом, на основу захтева потписаног од стране овлашћеног лица који се подноси Централни Пореске управе у саставу Министарства финансија (у даљем тексту: Централа).

Страни обвезнци који имају право на рефакцију ПДВ подносе захтев једном годишње, а најкасније до 30. јуна текуће године, за добра и услуге набављене у Републици Србији (у даљем тексту: Република) у претходној календарској години (став 2. члана 4. Правилника).

У складу са ст. 3. и 4. истог члана Правилника, захтев за рефакцију ПДВ подноси се на Обрасцу РЕФ 1 – Захтев страног обvezника за рефакцију, а уз овај захтев Централи се доставља и:

- 1) потврда о регистрацији за ПДВ, односно други облик пореза на потрошњу, издата од стране пореског органа државе у коме се налази седиште страног обvezника (оригинал и оверен превод);
- 2) оригинални и копије плаћених рачуна о набављеним добрима или коришћеним услугама у Републици, по којима је обрачунат и плаћен ПДВ.

Према ст. 5. и 6. истог члана Правилника, Централа, након извршене провере испуњености услова за рефакцију, решењем одлучује о захтеву у року од 15 дана од дана подношења захтева и у року од 15 дана од дана достављања решења врши рефакцију ПДВ, а оригиналне рачуна, односно докумената из става 4. овог члана, оверене од стране Централе, доставља подносиоцу захтева, заједно са решењем.

У складу с наведеним законским и подзаконским одредбама, а уз испуњење услова узајамности и услова прописаних Правилником, страни обvezник који на територији Републике Србије не врши промет добара и услуга, пружа само услуге које су у складу с чланом 24. став 1. тач. 1) и 8) Закона о порезу на додату вредност ослобођене пореза, односно врши само превоз путника који у складу с чланом 49. став 6. овог закона подлеже појединачном опорезивању превоза, има право на рефакцију ПДВ обрачунатог и исказаног у рачуну добављача, односно пружаоца услуга, у складу са Законом, за набавку добара и услуга, укључујући и набавку добара и услуга за потребе свог представништва на територији Републике Србије, по основу које би домаћи обvezник могао да оствари право на одбитак претходног пореза.

Напомињемо да Пореска управа – Централа проверава испуњеност услова за рефакцију и решењем одлучује о захтеву у

року од 15 дана од дана подношења захтева. Ако су испуњени сви прописани услови, рефакција ПДВ врши се у року од 15 дана од дана достављања решења.

**23. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз коришћеног комби возила које за потребе пројекта Повратак расељених Рома са Косова и Метохије добија из Хрватске Ромска омладина Земуна на основу уговора о донацији
(Милионе Министарства финансија, бр. 413-00-02802/2005-04 од 29.11.2005. год.)**

Одредбом члана 26. став 1. тачка 1а) Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05) прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добра која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Увозом добра, у складу с одредбом члана 7. Закона, сматра се сваки унос добра у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи (“Сл. лист СРЈ”, бр. 53/01, 61/01 и 36/02) државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерада, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним одредбама, на увоз коришћеног комби возила за потребе пројекта “Повратак расељених Рома са Косова и Метохије”, а које је предмет уговора о донацији закљученог с Удругом Рома из Хрватске, ПДВ се не плаћа, ако се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хума-

нитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с овим законом.

24. Порески третман услуге израде пројектата и техничке документације за Аеродром “Подгорица”

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-02653/2005-04 од 29.11.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета сматра се место пословне јединице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра се место у којем се налази непокретност, ако се ради о промету услуге која је непосредно повезана са том непокретношћу, укључујући делатност посредовања и процене у вези непокретности, као и пројектовање, припрему и извођење грађевинских радова и надзор над њима (члан 12. став 3. тачка 1) Закона).

У складу с наведеним законским одредбама, у конкретном случају када домаћа фирма пружа услуге израде пројектата и техничке документације за Аеродром “Подгорица”, местом промета ове услуге сматра се Република Црна Гора. У том случају, на накнаду за промет ових услуга ПДВ се не обрачунава и не плаћа,

а домаћа фирма која је обvezник ПДВ има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

25. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз вештачке траве са лепком и траком

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-2673/2005-04 од 29.11.2005. год.)

Одредбом члана 3. став 2. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да је предмет опорезивања ПДВ увоз добара у Републику.

Према одредби члана 7. Закона увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу с наведеним одредбама Закона, на увоз вештачке траве са лепком и траком ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз ових добара одредбом члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

26. Порески третман промета услуга припремања и испоруке оброка народним кухињама

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-02484/2005-04 од 28.11.2005. год.)

Одредбом члана 3. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга)

које порески обвезнici изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Сагласно члану 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом става 3. тачка 5) истог члана Закона прописано је да се прометом услуга, у смислу овог закона, сматра и предаја јела и пића за конзумацију на лицу места.

У складу с наведеним законским одредбама, прометом услуга сматра се предаја јела и пића за конзумацију на лицу места, док се испорука оброка за конзумацију ван места припремања сматра прометом добра.

Према одредби члана 25. став 2. тачка 11) Закона, ПДВ се не плаћа на промет услуга социјалног старања и заштите, дејце заштите и заштите младих, услуга установа социјалне заштите, као и с њима непосредно повезаног промета добра и услуга од стране лица регистрованих за обављање тих делатности.

Одредбом члана 23. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза ("Сл. гласник РС", бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се пореско ослобођење из члана 25. став 2. тачка 11) Закона односи на услуге које пружају установе социјалне заштите: центри за социјални рад, установе за смештај корисника и установе за дневни боравак и помоћ у кући, у складу с прописима који уређују социјалну заштиту и социјалну сигурност грађана, на услуге које пружају установе за дневни боравак деце (вртићи), као и на с њима непосредно повезани промет добра и услуга од стране лица регистрованих за обављање тих делатности, независно од тога да ли су ове установе усмерене ка остваривању добити.

Ставом 2. истог члана Правилника прописано је да се промет добра и услуга који је непосредно повезан с услугама из става 1. овог члана односи на испоруку хране, пића, лекова и сличну испоруку добра и услуга у овим установама.

У складу с наведеним законским одредбама, на промет услуга конзумације јела и пића на лицу места које пружају установе социјалне заштите ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обvezник ПДВ – установа социјалне заштите нема право на одбитак претходног пореза по том основу.

Припремање и испорука оброка корисницима народних кухиња од стране предузећа – обvezника ПДВ не сматра се прометом за који је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза.

Према томе, када припремање и испоруку оброка корисницима народних кухиња врши предузеће – обvezник ПДВ, у том случају за промет ових добара ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом.

27. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз опреме за бебе коју као донацију Институт за заштиту здравља Србије добија од компаније “Johnson & Johnson” из Швајцарске

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2729/2005-04 од 16.11.2005. год.)

Одредбом члана 26. став 1. тачка 1а) Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добра која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи (“Сл. лист СРЈ”, бр. 53/01, 61/01 и 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују

добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донација и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз опреме за бебе (марамице, сапун, купка и уље за бебе) коју као донацију добија Институт за заштиту здравља Србије од компаније “Johnson & Johnson” из Швајцарске не плаћа се ПДВ, ако се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с поменутим законом.

28. Порески третман продукције и постпродукције кратког документарног филма који се финансира из новчане донације Европске културне фондације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02704/2005-04 од 12.11.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добра и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добра у Републику.

Промет добра, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима, или услугама) коју обvezник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане с ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

У складу с наведеним законским одредбама, на накнаду за промет добара – филма и услуге монтаже филма, у конкретном случају кратког документарног филма о улози и значењу културе на Балкану у последњих 15 година, обvezник ПДВ дужан је да обрачуна и плати ПДВ по стопи од 18%, независно од тога што се финансирање промета врши из новчаних средстава добијених по основу уговора о донацији.

29. Обавеза обрачуна ПДВ у случају испостављања привремених и коначних ситуација у грађевинарству, као и утврђивање основице за обрачун ПДВ за геодетске услуге

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02492/2005-04 од 12.10.2005. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним

стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби става 3. тачка 6) истог члана Закона, прометом добра, у смислу овог закона, сматра се и испорука добра произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима.

У складу с наведеним законским одредбама, када обvezник ПДВ – грађевинско предузеће врши испоруку грађевинског објекта изграђеног од сопственог материјала по налогу наручиоца – инвеститора, при чему материјал за изградњу грађевинског објекта не чине само додаци или други споредни материјали, у том случају обvezник ПДВ – грађевинско предузеће врши промет добра – грађевинског објекта.

Одредбом члана 14. став 1. тачка 3) Закона прописано је да, ако се добро испоручује без отпреме, односно превоза, промет добра настаје даном преноса права располагања на добрима примаоцу.

Такође, ако се врши делимична испорука добра које се испоручује без отпреме, односно превоза, а која постоји у случају када је за испоруку одређених делова економски дељиве испоруке посебно уговорена накнада, промет добра настаје даном испоруке дела добра примаоцу (ст. 4. и 5. Закона).

Одредбом члана 16. тач. 1) и 2) Закона прописано је да пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи:

- 1) промет добра и услуга;
- 2) наплата, ако је накнада или део накнаде наплаћен пре промета добра и услуга.

У складу с одредбама члана 120. ст. 1. и 2. Закона о планирању и изградњи (“Сл. гласник РС”, бр. 47/03), инвеститор обезбеђује стручни надзор у току грађења објекта, односно

извођења радова за које је издато одобрење за изградњу, а који обухвата: контролу да ли се грађење врши према одобрењу за изградњу, односно прему главном пројекту; контролу и проверу квалитета извођења свих врста радова и примену прописа, стандарда и техничких норматива; проверу да ли постоје докази о квалитету материјала, опреме и инсталација који се уграђују; давање упутства извођачу радова; сарадњу с пројектантом ради обезбеђења детаља технолошких и организационих решења за извођење радова и решавање других питања која се појаве у току извођења радова.

Сагласно одредби члана 4. Правилника о начину и поступку вршења стручног надзора у току грађења објекта (“Сл. гласник РС”, бр. 105/03), стручни надзор се обезбеђује од почетка грађења објекта до његовог завршетка и издавања употребне дозволе и обухвата све фазе грађења.

Према одредбама члана 12. Правилника, надзорни орган у току вршења стручног надзора писмено констатује над којим радовима врши стручни надзор, уочене недостатке при извођењу радова, мере које је предузео или је на њих упутио извођача радова, односно одговорног извођача радова, рокове које је дао за њихово отклањање, примедбе у погледу квалитета и динамике грађења, као и друге податке који су битни за праћење тока грађења објекта. Наведене податке надзорни орган уноси у грађевински дневник који оверавају својим потписом и печатом надзорни орган и одговорни извођач радова.

У смислу наведених законских одредаба, када обvezник ПДВ – грађевинско предузеће у току изградње грађевинског објекта од свог материјала испоставља инвеститору привремене ситуације, сматра се да је даном овере привремене ситуације од стране надзорног органа извршена делимична испорука грађевинског објекта. Даном овере коначне ситуације од стране надзорног органа извршена је испорука грађевинског објекта.

Одредбом члана 5. став 1. Закона прописано је да се прометом услуга, у смислу овог закона, сматрају сви послови и радње у

оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према ставу 3) тачка 3) истог члана Закона, прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца.

У складу с наведеним законским одредбама, када обvezник ПДВ – грађевинско предузеће врши изградњу грађевинског објекта по налогу и од материјала наручиоца – инвеститора, у том случају обvezник ПДВ – грађевинско предузеће врши промет грађевинских услуга.

Одредбом члана 15. став 1. тачка 1) Закона прописано је да се услуга сматра пруженом даном када је завршено појединачно пружање услуге.

Сагласно одредбама ст. 3. и 4. истог члана Закона, делимична услуга, која постоји ако је за одређене делове економски дељиве услуге посебно уговорена накнада, сматра се извршеном у време када је окончано пружање тог дела услуге.

Према томе, када обvezник ПДВ – грађевинско предузеће у току изградње грађевинског објекта по налогу и од материјала наручиоца – инвеститора испоставља инвеститору привремене ситуације, сматра се да је даном овере привремене ситуације од стране надзорног органа извршен промет делимичне грађевинске услуге. Даном овере коначне ситуације од стране надзорног органа извршен је промет грађевинске услуге.

2. Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да пореска основица код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима и услугама) коју обvezник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане с ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредби става 2. тачка 2) Закона, у основицу се урачунају и сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добра и услуга.

У складу с наведеним законским одредбама, код промета геодетских услуга у основицу за обрачун ПДВ урачунава се и износ накнаде за услугу картирања (уцртавања) трасе коју Геодетски завод пружа и за коју испоставља рачун обвезнцима ПДВ који врше промет геодетских услуга.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Порески третман капиталног добитка који оствари нерезидентно правно лице продајом удела другом нерезидентном правном лицу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-487/2005-04 од 23.12.2005. год.)

Одредбом члана 40. Закона о порезу на добит предузећа (“Сл. гласник РС”, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се на приходе које оствари нерезидентни обvezник од резидентног обvezника, између осталог, и по основу капиталних добитака, обрачунава и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено, при чему је порески платац исплатилац прихода – резидентно правно лице које је купило уделе.

Билћен • година XLV • бр. 12/2005

Према томе, нерезидентно правно лице које оствари капитални добитак продајом удела другом нерезидентном правном лицу није обвезник пореза по одбитку, у складу са чланом 40. Закона.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порески третман наследства усвојеника из непотпуног усвојења (Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-02832/2005-04 од 30.11.2005. год.)

Одредбом члана 21. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину (“Сл. гласник РС”, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да порез на наслеђе и поклон не плаћа наследник првог наследног реда, брачни друг и родитељ оставиоца, односно поклонопримац првог наследног реда и брачни друг поклонодавца.

Одредбом члана 9. став 1. Закона о наслеђивању (“Сл. гласник РС”, бр. 46/95 и 101/03) прописано је да први наследни ред чине оставиочеви потомци и његов брачни друг.

Према одредби члана 35. став 1. Закона о наслеђивању, усвојеник из непотпуног усвојења, његови потомци и његови усвојеници из потпуног усвојења и њихови потомци, наслеђују само усвојиоца исто као што деца и њихови потомци наслеђују своје родитеље ако та права при усвојењу нису ограничена или искључена.

Дакле, усвојеник из непотпуног усвојења наслеђује усвојиоца исто као што деца и њихови потомци наслеђују своје родитеље ако та права при усвојењу нису ограничена или искључена.

Према томе, када усвојенику из непотпуног усвојења при усвојењу право на наслеђе није ограничено или искључено, па по

законском наследном реду наследи усвојоца као наследник првог наследног реда, порез на то наслеђе се не плаћа.

2. Порески третман новчаних донација које јавно предузеће добија из иностранства за финансирање одређеног пројекта, као и буџетских средстава за исту намену

(Мисије Министарства финансија, бр. 413-00-02737/2005-04 од 17.11.2005. год.)

1. Одредбом члана 14. став 3. Закона о порезима на имовину (“Сл. гласник РС”, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на наслеђе и поклон плаћа и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, уделе у правном лицу, хартије од вредности, право својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон, осим државног, и друге покретне ствари.

Поклоном, у смислу Закона, не сматра се пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из ст. 1. до 4. овог члана на који се плаћа порез на додату вредност, у складу с прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону (члан 14. став 6. Закона).

Према одредби члана 20. Закона порез на наслеђе и поклон не плаћа се на новац, права, односно ствари из члана 14. став 3. Закона, уколико је појединачна тржишна, односно номинална вредност предмета опорезивања, односно његов појединачни износ мањи од 9.000 динара.

Одредбом члана 16. Уставне повеље државне заједнице Србија и Црна Гора (“Сл. лист Србије и Црне Горе”, бр. 1/03 и 26/05) прописано је да ратификовани међународни уговори и општеприхваћена правила међународног права имају примат над правом Србије и Црне Горе и правом држава чланица.

Према томе, на поклон – наменску донацију у новцу (на коју се не плаћа ПДВ у складу са законом којим се уређује ПДВ),

коју јавно предузеће добија од иностраног партнера ради финансирања дела инвестиција по пројекту, порез на поклон се плаћа када појединачна тржишна, односно номинална вредност предмета опорезивања, односно његов појединачни износ није мањи од 9.000 динара, осим ако билатерални споразуми по основу којих је донација новца извршена имају карактер ратификованих међународних уговора, уз услов да је тим споразумима прописано да се по том основу порез не плаћа.

2. Пренос буџетских средстава, у складу с прописима којима је уређен буџетски систем, који јединица локалне самоуправе, као оснивач јавног предузећа, преноси том предузећу (као кориснику буџетских средстава чија се делатност финансира из јавних прихода), што значи и пренос за реализацију пројекта ако је у оквиру обављања те делатности, нема карактер поклона у складу са одредбама Закона о порезима на имовину, те се на тај пренос новчаних средстава порез на поклон не плаћа.

3. Постојање пореске обавезе по основу поравнања сачињеног пред судом којим физичка лица врше окончање међусобног спора преносом права на одређеној имовини, при чему ниједно од тих лица није обvezник ПДВ и тај пренос не врше у оквиру обављања делатности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-465/2005-04 од 15.11.2005. год.)

Према одредби члана 14. ст. 1. до 3. Закона о порезима на имовину (“Сл. гласник РС”, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) порез на наслеђе и поклон плаћа се на права на непокретности из члана 2. став 1. тач. 1) до 5) Закона које наследници, односно поклонопримци наслеђују, односно приме на поклон; на наслеђе и поклон права на непокретности из члана 2. став 1. тачка 6) Закона – независно од површине наслеђене или на поклон примљене непокретности; на наслеђе односно на поклон примљеног готовог новца, штедних

улога, депозита у банкама, новчаних потраживања, права интелектуалне својине, удела у правном лицу, хартија од вредности, права својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон, осим државног, и друге покретне ствари.

Поклоном, у смислу Закона, не сматра се пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из члана 14. ст. 1. до 4. на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону (члан 14. став 6. Закона).

Према одредби члана 3. став 1. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04 ... 61/05) предмет опорезивања ПДВ су испорука добра и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици, уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Дакле, поравнање сачињено пред судом којим физичка лица врше окончање међусобног спора тако што се између учесника у поравнању врши пренос одређене имовине, при чему ниједно од тих лица није обvezник ПДВ и тај пренос не врши у оквиру обављања делатности, није предмет опорезивања порезом на додату вредност.

У том смислу, на пренос без накнаде имовине из члана 14. Закона о порезима на имовину плаћа се порез на поклон, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Када се један рушљив уговор (што подразумева и у конкретном случају) на захтев овлашћеног лица поништи, он не производи правна дејства од момента закључења. Уколико је рушљив уговор делимично или потпуно био извршен, наступа обавеза повраћаја примљеног (*restitutio in integrum*) и то ако је могуће *in natura* или ако се природа онога што је враћено противи повраћају – реституцији, повраћај се врши путем новчаног еквивалента.

Да је суд, у конкретном случају, у одговарајућем поступку утврдио постојање законских разлога за поништај рушљивог уго-

вора о доживотном издржавању, односно тестамента и исте из тих разлога поништио, на повраћај – реституцију имовине која је била предмет поништених уговора односно тестамента из члана 14. и 23. Закона о порезима на имовину, порез на поклон односно порез на пренос апсолутних права се не би плаћао.

На наслеђе имовине из члана 14. Закона о порезима на имовину (што подразумева и имовине која је била предмет наслеђа након повраћаја извршеног по основу поништаја уговора о доживотном издржавању односно тестамента) које остваре наследници првог наследног реда по законском реду наслеђивања порез на наслеђе и поклон се не плаћа сагласно одредби члана 21. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину.

Међутим, када поништају правног посла по основу судске одлуке није претходило утврђивање постојања законских разлога за поништај, већ је пред судом закључено поравнање између парничних странака којим су се оне међусобно сагласиле да пониште уговорни однос о доживотном издржавању и тестамент, сматрамо да такво поравнање по својој правној природи представља посебну врсту споразума (уговора) закљученог између учесника у поравнању као уgovarača, којим се врши пренос права и ствари побројаних у поравнању. У том смислу, на повраћај – реституцију имовине *in natura* (која је била предмет поништених уговора односно тестамента) по основу поравнања пред судом плаћа се одговарајући порез (на пренос без накнаде ствари и права из члана 14. Закона – порез на поклон, а на пренос уз накнаду ствари и права из члана 23. Закона – порез на пренос апсолутних права).

У конкретном случају, то значи да пренос права из члана 2. Закона на непокретности без накнаде, по основу поравнања пред судом, који су учесници поравнања извршили другим учесницима, са пореског становишта има карактер поклона на који се порез на поклон плаћа (осим у случајевима за које је чл. 20. и 21. прописано право на пореско ослобођење).

Међутим, у конкретном случају, трактор, плуг, фреза, стока и канта за прскање нису предмет опорезивања порезом на

наслеђе и поклон нити порезом на пренос апсолутних права, те се на пренос права својине на њима порез, по одредбама Закона о порезима на имовину, не плаћа. Наиме, моторна возила су возила на моторни погон која су првенствено намењена за превоз лица и ствари на путевима или која служе за вучу прикључних возила намењених за превоз лица или ствари, осим возила за превоз лица и ствари која се крећу по шинама, бициклала са мотором, трактора и других возила на моторни погон која нису првенствено намењена за превоз лица и ствари (члан 10. став 1. тачка 27) Закона о основама безбедности саобраћаја на путевима – “Сл. лист СФРЈ”, бр. 50/88 ...11/91, “Сл. лист СРЈ”, бр. 34/92 ... 3/02).

У сваком конкретном случају надлежни порески орган на основу пружених доказа утврдиће чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе, између осталог и на околност да ли је предмет поравнања имовина која је била накнада за уговорено издржавање односно заоставштина расподељена тестаментом (или нека друга имовина), да ли је имовина која се поравнањем дели између учесника у поравнању предмет опорезивања по одредбама Закона, као и да ли се пренос врши уз накнаду или без ње.

Основица и стопа пореза на наслеђе и поклон уређене су одредбама чл. 16. и 18. Закона.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман организоване социјалне и хуманитарне помоћи деци у установама социјалне заштите и у хранитељским породицама

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 414-00-232/2005-04 од 27.12.2005. год.)

Према члану 9. став 1. тачка 11) Закона о порезу на доходак грађана (“Сл. гласник РС”, бр. 24/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон), не плаћа се порез на доходак грађана на примања остварена по основу организоване социјалне и хуманитарне помоћи.

Остваривање права на пореско изузимање примања по основу организоване социјалне и хуманитарне помоћи ближе је уређено Правилником о остваривању права на пореска изузимања за примања по основу помоћи због уништења или оштећења имовине, организоване социјалне и хуманитарне помоћи, стипендија и кредита ученика и студената, хранарина спортиста аматера и права на пореско ослобођење за примања по основу солидарне помоћи за случај болести (“Сл. гласник РС”, бр. 31/01 и 5/05, у даљем тексту: Правилник).

Према одредби члана 4. став 1. тачка 2) Правилника, пореско изузимање по основу организоване социјалне и хуманитарне помоћи може се остварити на примања која имају карактер социјалног и хуманитарног давања, односно помоћи за санирање и ублажавање последица тешко нарушене социјалне сигурности и тешке хуманитарне ситуације одређеног лица или групе лица, која се остварују, поред осталог, из средстава државних органа и орга-

низација и органа локалне самоуправе, друштвених организација и удружења грађана, регистрованих код надлежног органа и разврстаних у хуманитарне и социјалне организације, са делатношћу пружања помоћи својим члановима и другим категоријама социјално угрожених грађана.

Према томе, на примање у облику новогодишњих поклон-пакетића које деца без родитељског стања смештена у установа-ма социјалне заштите и у хранитељским породицама (лица у стању социјалне потребе) остварују од Министарства рада, запошљавања и социјалне политике као државног органа надлежног за послове социјалне заштите, по основу организоване социјалне и хуманитарне помоћи, у смислу наведених одредаба Закона и Правилника не плаћа се порез на доходак грађана.

2. Обавеза плаћања пореза на капитални добитак остварен продајом акција стечених у току 1992. године

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 414-00-00220/2005-04 од 15.12.2005. год.)

Приход који физичко лице оствари продајом, између осталих, акција у правном лицу, подлеже плаћању пореза на капитални добитак, у складу с одредбама чл. 72-78. Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02 и 135/04, у даљем текству: Закон), ако је том продајом остварен капитални добитак.

Ако је право, удео или хартију од вредности пре продаје обvezник држао у свом портфелју пре 24. јануара 1994. године, не остварује капитални добитак њиховом продајом, по члану 27. став 5. Закона.

Сагласно наведеним законским одредбама, обvezник који је стекао – купио акције, у конкретном случају у току 1992. године, не остварује капитални добитак њиховом продајом, с обзиром да је датум стицања акција био пре 24. јануара 1994. године.

Сходно томе, обvezник које не остварује капитални добитак није дужан да пореском органу поднесе пореску пријаву (ППДГ-3), с обзиром да не постоји обавеза плаћања пореза на доходак грађана, јер се у предметном случају не остварује капитални добитак.

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Правне последице пропуштања рока за подношење Обрасца ОНСЗ који послодавац доставља Националној служби за запошљавање у року од 8 дана од дана заснивања радног односа са лицем старијим од 50, односно 45 година

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-00154/2005-04 од 16.12.2005. год.)

Послодавац који запосли лице које је на дан закључења уговора о раду старије од 50, односно 45 година и које код Националне службе за запошљавање има статус корисника новчане накнаде за време незапослености или је код те службе пријављено као незапослено најмање годину дана без прекида, има право на ослобађање, односно умањење основице на коју се плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање на терет средстава послодавца, према члану 45. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон).

Чланом 5. Правилника о начину и поступку обрачунавања и плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање за новозапослене старије од 45, односно 50 година (“Сл. гласник РС”, бр. 99/04 и 33/05, у даљем тексту: Правилник) прописано је да послодавац подноси Образац ОНСЗ Националној служби, односно доставља копију Обрасца ОНСЗ Пореској управи, у року од 8 дана

од дана заснивања радног односа, односно од дана престанка радног односа запосленог. Подношењем Обрасца ОНСЗ Националној служби достављају се подаци о запосленим лицима за које послодавац има право на умањење, односно ослобађање од обавезе плаћања доприноса, сагласно члану 3. Правилника.

Имајући у виду поменуте одредбе Закона и Правилника, подношење Обрасца ОНСЗ у прописаном року није услов за остваривање права (које се стиче испуњењем услова прописаних чланом 45. Закона), већ представља орочени протек времена у коме послодавац треба да достави податке о запосленим лицима за које има право на умањење, односно ослобађање од обавезе плаћања доприноса. Право на ослобађање од обавезе плаћања доприноса послодавац стиче закључењем уговора о раду (запошљавањем) лица које испуњава законом прописане услове за олакшицу.

Сходно наведеном, послодавац стиче право на умањење, односно ослобођење од плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање на терет сопствених средстава за наведене категорије запослених, који испуњавају законом прописане услове, моментом закључења уговора о раду с наведеним лицима.

Како наведени рок није преклuzивног карактера чијим протеком се губи право на остваривање наведене олакшице, сматрамо да се обvezнику не може ускратити право на коришћење права на умањење, односно ослобађање од обавезе плаћања доприноса, односно послодавац не губи право на Законом прописану олакшицу услед неподношења Обрасца ОНСЗ у прописаном руку.

Напомињемо да за обавезу послодавца да у прописаном року достави Образац ОНСЗ за лица за која има право на олакшицу Законом није прописана прекршајна казна за случај пропуштања наведеног рока.

ЦАРИНЕ

1. Накнадна наплата на име мање плаћеног царинског дуга за увоз након спроведене накнадне контроле Управе царина (Мишиљење Министарства финансија, бр. 483-00-00144/2005-17 од 1.12.2005. год.)

Одредбама члана 105. Царинског закона (“Сл. гласник РС”, бр. 73/2003 и 61/2005) утврђено је, између остalog, да царински орган може по службеној дужности или на захтев декларанта и после пуштања робе, ради провере тачности података наведених у декларацији, извршити контролу комерцијалних докумената и података у вези с увозом и извозом те робе или у вези с накнадним комерцијалним пословима с том робом. Ако се накнадном провером декларације утврди да су прописи који уређују царински поступак примењени на основу неистинитих или непотпуних података, царински орган ће, у складу с прописима, предузети мере за правилно спровођење поступка, у складу с новим околностима.

Наведена контрола може се спроводити до истека рока од пет година од дана прихваташа декларације (став 6. чл. 105. Закона).

Сходно наведеном, у конкретном случају не ради се о ретроактивној наплати царинског дуга, већ о редовном поступку (накнадне контроле) који је предвиђен Царинским законом.

Напомињемо да се против првостепене одлуке коју донесе царински орган у управном поступку може уложити жалба

Комисије за жалбе Управе царина као надлежном другостепеном органу, као и да се против другостепене одлуке која је донета у управном поступку може, у складу с одредбама Закона о управним споровима, покренути управни спор пред Врховним судом Републике Србије (чл. 24. и 25. Царинског закона). Сходно томе, а имајући у виду и одредбе члана 48. став 2. Закона о државној управи (“Сл. гласник РС”, бр. 79/05), ово министарство не може инструкцијом одређивати начин поступања и решавања у управној ствари.

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Какав је статус лица која су стекла сертификат или решење ревизора без полагања испита, с обзиром да до данашњег дана нису положили испит по програму Комисије за рачуноводство и ревизију, односно да ли поменута лица и даље задржавају звање ревизора?

Да ли постоји могућност да лица која до доношења Закона о рачуноводству и ревизији нису ни започела полагање испита по програму Савезне владе и нису стекла решење или сертификат ревизора, то звање стекну?

(Мисијење Министарства финансија, бр. 422-00-176/2005-16 од 20.12.2005. год.)

Према члану 39. став 3. Закона о рачуноводству и ревизији (“Сл. лист СРЈ”, бр. 71/02), лица која су стекла сертификат или решење ревизора без полагања испита задржавају звање овлашћеног рачуновође ако у року од три године од дана ступања на снагу Закона положе испит из области познавања МРС, по програму који утврди Комисија за рачуноводство и ревизију из члана 36. Закона коју образује Савезна влада.

Комисију из члана 36. Закона Савезна влада није образовала, нити је донет програм за полагање испита из области познавања МРС.

Одлуком Владе Републике Србије (“Сл. гласник РС”, бр. 37/03) образована је Комисија за праћење примене међународних стандарда у рачуноводству и ревизорској професији, која има задатак да прати примену међународних рачуноводствених стандарда и међународних стандарда ревизије, као и да иницира израду прописа из ове области у циљу хармонизације с межународном регулативом.

Према члану 26. Закона о влади (“Сл. гласник РС”, бр. 5/91 и 45/93), ова комисија, као радно тело Владе, нема надлежност да даје и одузима сертификате и лиценце за стручна звања из области рачуноводства и ревизије.

На основу наведеног, према мишљењу овог Министарства, лица која су стекла сертификат или решење ревизора без полагања испита, задржавају звање ревизора и после рока од три године од дана ступања на снагу Закона, све док се на системски начин не уреди доношење програма обуке и организовање полагања испита за стицање стручних звања из области рачуноводства и ревизије.

Из истих разлога и лица која су започела полагање испита по програму Савезне владе из члана 39. став 6. Закона, као и лица која нису ни започела полагање испита, задржавају раније стечена стручна звања.

Напомињемо да је у Нацрту закона о рачуноводству и ревизији, који је у припреми, предложено решење којим се, на системској основи, уређује питање обуке и стицања стручних звања из рачуноводства и ревизије, имајући у виду да постоји велики број стручних лица из рачуноводства и ревизије која та звања, из наведених разлога, нису могла да стекну.

2. На који начин и под којим условима се могу стицати стручна звања и сертификати у области рачуноводства у складу са Законом о рачуноводству и ревизији (“Сл. лист СРЈ”, бр. 71/02)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 400-00-17/2005-16 од 20.12.2005. год.)

У члану 36. Закона о рачуноводству и ревизији (“Сл. лист СРЈ”, бр. 71/02) прописано је да Комисија за рачуноводство и ревизију, коју посебном уредбом образује Савезна влада, између осталих, има и надлежност да даје и одузима сертификате за стручна звања.

Савезна влада није донела посебну уредбу којом се образује Комисија за рачуноводство и ревизију, нити је донет програм за полагање испита из области познавања МРС за лица из члана 39. став 1, 3. и 6. Закона, што значи да наведена лица нису ни могла да полажу испите за наведена стручна звања.

Одлуком Владе Републике Србије (“Сл. гласник РС”, бр. 37/03) образована је Комисија за праћење примене међународних стандарда у рачуноводственој и ревизорској професији, која има задатак да прати примену међународних рачуноводствених стандарда и међународних стандарда ревизије, као и да иницира израду прописа из ове области у циљу хармонизације с међународном регулативом.

Према члану 26. Закона о влади (“Сл. гласник РС”, бр. 5/91 и 45/93), ова комисија, као радно тело Владе, нема надлежност да даје и одузима сертификате и лиценце за стручна звања из области рачуноводства и ревизије.

На основу наведеног, према мишљењу овог Министарства, лица која су стекла стручна звања рачуновође, самосталног рачуновође и овлашћеног рачуновође, као и лица која су стекла

стручно звање ревизор, без полагања испита из члана 39. став 1. и 3. Закона, задржавају та звања и после рока од три године од дана његовог ступања на снагу, све док се на системски начин не уреди питање обуке и стицања стручних звања из ове области.

Напомињемо да је у Нацрту закона о рачуноводству и ревизији, који је у припреми, предложено решење којим се, на системској основи, уређује питање обуке и стицања стручних звања, имајући у виду да постоји велики број стручних лица из области рачуноводства и ревизије која та звања нису стекла.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ПЛАТЕ

1. Плате запослених у основном и средњем образовању, заводима основаним у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, здравственој делатности, култури (осим у установама културе чије се плате финансирају из буџета јединице локалне самоуправе), центрима за социјални рад, установама социјалне заштите за смештај корисника и запослених у осталим јавним службама (осим у установама чије се плате финансирају из буџета јединице локалне самоуправе), као и запослених у вишем и универзитетском образовању

(Закључак Владе Републике Србије, 05 бр. 120-8133/2005 од 22.12.2005. год.)

1. Плате запослених у основном и средњем образовању, заводима основаним у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, здравственој делатности, култури (осим у установама културе чије се плате финансирају из буџета јединице локалне самоуправе), центрима за социјални рад, установама социјалне заштите за смештај корисника и запослених у осталим јавним службама (осим у установама чије се плате финансирају из буџета јединице локалне самоуправе) обрачунаваће се и исплаћивати по основици, и то:

– почев од плате за децембар 2005. године 2.422,03 динара (1.649,40 динара нето).

2. Плате запослених у вишем и универзитетском образовању обрачунаваће се и исплаћивати по основици, и то:

– почев од плате за децембар 2005. године 1.831,91 динара (1.247,53 динара нето).

3. О спровођењу овог закључка стараће се Министарство финансија, Министарство просвете и спорта, Министарство културе, Министарство здравља, Министарство рада, запошљавања и социјалне политике и корисници буџетских средстава на које се односи овај закључак.

4. Овј закључак, ради реализације, доставити Министарству финансија, Министарству просвете и спорта, Министарству културе, Министарству здравља и Министарству рада, запошљавања и социјалне политике.

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се на уговор о издавању у закуп ресторана са намештајем и кухињским апаратима заинтересованом правном лицу или претпредузетнику који би припремао и продавао топли оброк запосленима примењује Закон о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-804/2005-08 од 29.12.2005.год.)

Код уговора о закупу неопходно је правити разлику да ли државни орган, организација, установа или неко друго правно лице одређено Законом као наручилац тим правним послом непокретност прибавља на коришћење или је преноси на коришћење другој уговорној страни. Од те чињенице зависи да ли ће уговор закључити према одредбама Закона о јавним набавкама или према одредбама Закона о средствима у својини Републике Србије.

Законом о јавним набавкама (“Сл. гласник РС”, бр. 39/2002, 43/03 и 55/04) уређују се услови, начин и поступак набавке, а не отуђења добара, услуга и уступања извођења радова у случајевима када је наручилац тих набавки државни орган, организација, установа или друго правно лице одређено Законом.

Одредбом члана 85. Закона утврђено је да предмет уговора о јавној набавци добра може да буде куповина добра, закуп добра и лизинг добра. Из наведене одредбе произлази да уговором о закупу, у смислу Закона о јавним набавкама, наручилац врши прибављање добра, а не отуђење добра.

Давање у закуп непокретности није прибављање добра, већ је то располагање добрима у државној својини. Давање у закуп непокретности која је у државној својини јесте преношење на коришћење те непокретности правним послом, уз накнаду, са једног на другог корисника. Непокретности из државне својине отуђују се (продаја, давање у закуп) надметањем или на основу прикупљених понуда. О давању непокретности у закуп, као и о отказу уговора о давању непокретности у закуп одлучује орган утврђен статутом корисника те непокретности уз сагласност Републичке дирекције за имовину Републике Србије, у складу са Законом о средствима у својини Републике Србије (“Сл. гласник РС”, бр. 53/95, 3/96, 54/96, 32/97 и 44/99).

Из наведеног произлази да се у случају прибављања непокретности, уговором о закупу, примењују процедуре уређене Законом о јавним набавкама, а у случају давања непокретности у закуп примењују се одредбе Закона о средствима у својини Републике Србије. За издавање у закуп непокретности, у конкретном случају ресторана, потребно је, сходно чл. 6. и 8. Закона о средствима у својини Републике Србије, затражити сагласност Републичке дирекције за имовину Републике Србије, након чега се, уколико се сагласност добије, спроводи поступак јавног надметања или прикупљања понуда.

2. Да ли се набавка банкарских услуга ради реализације орочавања девизних средстава, реализације финансијских инструмената платног промета са иностранством, реализације кредитних послова са иностранством може вршити без примене Закона о јавним набавкама?

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 011-00-811/2005-08 од 29.12.2005.год.)

Одредбом члана 97. став 1. Закона о јавним набавкама (“Сл. гласник РС”, бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да су предмет уговора о јавној набавци услуга, услуге наведене у Анексима IA и IB који су саставни део овог закона.

У Анексу IA, под категоријом бр. 6. наведене су финансијске услуге: услуге осигурања и банкарске и инвестиционе услуге (осим набавки финансијских услуга у вези са емитовањем, продајом, куповином или преносом хартија од вредности или других финансијских инструмената, као и услуга Народне банке Србије).

Из наведеног произлази да се на набавке банкарских услуга, па тиме и услуга банака овлашћених од стране Народне банке Србије за обављање послова са иностранством, примењују процедуре утврђене Законом о јавним набавкама. Које процедуре (поступак јавне набавке) ће наручилац применити у случају избора банке зависиће од вредности конкретне јавне набавке.

Вредност јавне набавке финансијских услуга одређује се на основу износа накнаде, провизије и камате, као и друге врсте плаћања које терете услугу. Ако су ови износи у оквиру лимита за набавке мале вредности, примењују се процедуре утврђене Законом о јавним набавкама и интерним актом наручиоца за набавке мале вредности (чл. 123. и 124. Закона).

Ако су износи накнаде, провизије и камате, као и друге врсте плаћања које терете услугу већи од утврђеног горњег лимита за набавке мале вредности, примењују се процедуре којима се према Закону о јавним набавкама уређује отворени поступак јавне набавке.

Уколико су износи накнаде, провизије и камате, као и друге врсте плаћања које терете услугу испод доњег лимита за набавке мале вредности, набавка се може извршити без примене Закона о јавним набавкама.

Треба имати у виду да се лимити за набавке мале вредности одређују сваке године законом којим се уређује годишњи budget Републике Србије. Законом о буџету Републике Србије за 2006. годину утврђен је лимит за набавке мале вредности у износу од 200.000 до 2.000.000 динара.

За изузимање наведених набавки од примене Закона о јавним набавкама у смислу члана 98. овог закона нема основа из разлога што је тачком 2) наведеног члана утврђено да се одредбе Закона не односе на набавке финансијских услуга (кредит, зајам) везане за куповину или закуп земљишта, изграђених стамбених објеката или других непокретности, односно права у вези с њима, а не односи се на набавку финансијских услуга везаних за текуће пословање наручиоца.

3. Да ли је јавно комунално предузеће приликом ангажовања подизвођача ради обављања послова текућег одржавања објекта филијала и експозитура Пореске управе на територији округа дужно да расписује јавни позив?

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 011-00-801/2005-08 од 23.12.2005.год.)

Чланом 2. Закона о јавним набавкама (“Сл. гласник РС”, бр. 39/2002, 43/2003 И 55/2004) утврђено је да се одредбе Закона не

односе на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Ова одредба примењује се у случају када се врши набавка од стране наручиоца у смислу члана 3. Закона, тј. организације која је и сама дужна да у поступку јавне набавке примењује Закон. Такође, примењује се искључиво код набавки услуга и то оних за чије пружање је та организација основана. У пракси, то су најчешће комуналне услуге, а могу бити и статистичке услуге, услуге Народне банке Србије, штампарске услуге ако их пружа Ковница новца и др.

С обзиром на наведено, мишљења смо да јавно комунално предузеће приликом ангажовања подизвођача за пружање услуга текућег одржавања објекта филијала и експозитура Пореске управе на територији округа није у обавези да спроводи поступак јавне набавке само ако за пружање наведених услуга ангажује пружаоца услуге који се такође сматра наручиоцем у смислу члана 3. Закона, тј. који је дужан да приликом јавних набавки примењује процедуре утврђене Законом о јавним набавкама.

Ако јавно комунално предузеће жели да за пружање наведених услуга ангажује било ког пружаоца услуге, без обзира да ли је тај пружалац услуге у обавези да поступке јавних набавки спроводи у складу са Законом о јавним набавкама или није у обавези, у том случају дужно је да примени Закон о јавним набавкама.

Да ли ће поступак јавне набавке бити спроведен тако што ће јавно комунално предузеће, као наручилац јавне набавке, објављивати јавни позив (отворени поступак) или без објављивања јавног позива (набавка мале вредности или поступак са погађањем без претходног објављивања) зависиће од вредности јавне набавке, сходно чл. 123. и 124. Закона о јавним набавкама, односно од

испуњености услова за спровођење поступка са погађањем без претходног објављивања, сходно члану 23. ст. 1. и 2. Закона о јавним набавкама.

4. Да ли се у случају јавне набавке по партијама, ако вредност једне партије не прелази лимит од 3.000.000 динара за добра, односно 15.000.000 динара за радове, може доделити уговор ако наручилац прими само једну исправну, одговарајућу и прихватљиву понуду?
(Мисиљење Министарства финансија, бр. 011-00-796/2005-08 од 22.12.2005. год.)

Правило је да у поступку јавне набавке наручилац бира најбољег понуђача ако је прибавио најмање две независне исправне понуде од стране два различита понуђача, који нису повезана лица у смислу закона којим се уређује порез на добит предузећа, односно закона којим се уређује порез на доходак грађана (члан 79. став 1. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04).

Одредбом члана 79. став 2. Закона предвиђен је изузетак од правила тј. да ако вредност јавне набавке не прелази износ од 3.000.000 динара за добра и услуге, односно 15.000.000 динара за радове, наручилац може донети одлуку о додели уговора о јавној набавци ако је прибавио само једну понуду која је исправна, одговарајућа и прихватљива.

Како се наведеном одредбом уређује изузетак од правила, она и не обавезује наручиоца да у наведеним ситуацијама донесе одлуку о додели уговора, већ му даје могућност да то учини ако сматра да је оправдано. У оваквим ситуацијама наручилац би требало да се руководи економском оправданошћу доношења такве одлуке.

Чланом 33. ст. 1. и 2. Закона уређено је да предмет јавне набавке може да се обликује у више посебних целина (партија), тако да се свака целина може уговарати засебно, а да се при одређивању вредности те набавке у обзир узима вредност свих партија за период од годину дана од дана уговорања прве партије. То, практично, значи да вредност јавне набавке јесте збир вредности свих партија.

С обзиром да наручилац може донети одлуку о додели уговора о јавној набавци ако је прибавио само једну понуду која је исправна, одговарајућа и прихватљива, под условом да вредност јавне набавке добара и услуга не прелази износ од 3.000.000 динара, односно вредност јавне набавке радова не прелази износ од 15.000.000 динара и да је вредност јавне набавке по партијама збир вредности свих партија, мишљења смо да се уговор о јавној набавци за партију чија вредност не прелази утврђене лимите не може доделити ако је наручилац примио само једну понуду која је исправна, одговарајућа и прихватљива јер вредност једне партије није вредност јавне набавке.

5. Да ли је директни или индиректни корисник буџетских средстава дужан да примени Закон о јавним набавкама, односно да “распиши тенддер” за набавку финансијских услуга тј. кредита за изградњу путне, водоводне и гасне мреже, као и опреме?

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 011-00-649/2005-08 од 8.12.2005.год.)

Одредбом члана 97. став 1. Закона о јавним набавкама (“Сл. гласник РС”, бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да су предмет уговора о јавној набавци услуга услуге наведене у Анексима IA и IB који су саставни део овог закона.

У Анексу IA, под категоријом бр. 6. наведене су финансијске услуге: услуге осигурања и банкарске и инвестиционе услуге (осим набавки финансијских услуга у вези са емитовањем, продајом, куповином или преносом хартија од вредности или других финансијских инструмената, као и услуга Народне банке Србије).

Из наведеног произлази да се на набавке финансијских услуга, тј. кредита примењују процедуре утврђене Законом о јавним набавкама. Које процедуре (поступак јавне набавке) ће наручилац применити у случају избора банке код које ће узети кредит, зависи од вредности конкретне јавне набавке.

Вредност јавне набавке финансијских услуга одређује се на основу износа накнаде, провизије и камате, као и друге врсте плаћања које терете услугу. Ако су ови износи у оквиру лимита за набавке мале вредности (од 100.000 до 1.500.000 динара), примењују се процедуре утврђене Законом о јавним набавкама и интерним актом наручиоца за набавке мале вредности (чл. 123. и 124. Закона).

Ако су износи накнаде, провизије и камате, као и друге врсте плаћања које терете услугу већи од утврђеног горњег лимита за набавке мале вредности (1.500.000 динара), примењују се процедуре којима се према Закону о јавним набавкама уређује отворени поступак јавне набавке.

Уколико су износи накнаде, провизије и камате, као и друге врсте плаћања које терете услугу испод доњег лимита за набавке мале вредности (100.000 динара), набавка се може извршити без примене Закона о јавним набавкама.

Треба имати у виду да се лимити за набавке мале вредности одређују сваке године законом којим се уређује годишњи буџет Републике Србије.

6. Да ли јавно саобраћајно предузеће, с обзиром на одредбе члана 2. став 1. тачка 1), члана 24. став 1. и члана 111. став 1. тачка 8) Закона о јавним набавкама, може извршити набавку резервних делова, горива, уља и једног аутобуса без примене Закона о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-755/2005-08 од 6.12.2005.год.)

Чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама (“Сл. гласник РС”, бр. 39/2002) утврђено је да се одредбе Закона не односе на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Из наведене одредбе произлази да наручилац јавне набавке услуга може закључити уговор са пружаоцем услуге без примене Закона, под условом да је тај пружалац услуге субјект који је такође у обавези да јавне набавке врши у складу са законом – наручилац у смислу Закона, и да је основан за пружање услуга које су предмет јавне набавке.

Када наручилац врши набавку добра, као што је у конкретном случају набавка резервних делова, горива, уља и аутобуса, ова одредба се не може применити.

Такође, одредба члана 24. став 1. Закона о јавним набавкама не може бити основ за изузимање јавне набавке од примене Закона, јер се истом дефинишу услови које наручилац мора претходно да испуни да би покренуо поступак јавне набавке.

Одредбом члана 111. став 1. тачка 8) Закона утврђено је да се одредбе овог закона не примењују у областима водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја у случајевима пружања услуга јавног аутобуског превоза, ако друга лица могу

пружати те услуге у истом географском подручју под једнаким условима. Из наведене одредбе произлази да субјект који је у обавези да набавке врши у складу са Законом – наручилац у смислу Закона о јавним набавкама, може закључити уговор без примене Закона под условом да је предмет набавке из области водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја и под условом да и друга лица могу пружати те услуге у истом географском подручју. У конкретном случају то значи да ако одређени наручилац жели да закључи уговор о превозу са ЈП вАутопревозг, он то може да учини без примене Закона о јавним набавкама, уколико у географском подручју у коме се налази ЈП вАутопревозг има више предузећа, односно лица која могу пружати услуге јавног аутобуског превоза под условима који су једнаки за све њих.

Из наведене одредбе произлази да иста не може бити основа за изузимање од примене Закона за набавке резервних делова, горива, уља и аутобуса.

Међутим, ако је делатност ЈП вАутопревозг заснована на тржишним принципима, тј. ако ово предузеће послује профитабилно, набавка горива и уља која служи за пружање услуга овог предузећа може се вршити без примене процедура прописаних Законом о јавним набавкама, сходно члану 2. став 1. тачка 5) овог закона.

ФИНАНСИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

1. Да ли средства са рачуна Фонда солидарне стамбене изградње општине могу да се пренесу на рачун буџета општине по одлуци Управног одбора Фонда и искористе за инвестиције у комуналној инфраструктури?

(Мишиљење Министарства финансија, 03 бр. 401-00-2630/2005 од 29.12.2005. год.)

Порез на фонд зарада уведен је Законом о порезу на фонд зарада (“Сл. гласник РС”, бр. 27/01), са применом од 1. јуна 2001. године. Овај порез заменио је две фискалне дажбине: накнаду за коришћење комуналних добара од општег интереса и допринос за солидарну стамбену изградњу. Истовремено је донет и Закон о изменама Закона о становању и брисан је члан 44, којим је била прописана обавеза издвајања средстава за солидарну стамбену изградњу по стопи од 1,3%, као и обавеза формирања фонда солидарне стамбене изградње. Међутим, због постојања наменских прихода за солидарну стамбену изградњу, на начин прописан Законом о порезу на фонд зарада, општина је могла да, полазећи од висине средстава која се остварују по основу солидарне стамбене изградње и рационалности, задржи фонд и да његово пословање усклади са Законом о буџетском систему.

Ступањем на снагу Закона о престанку важења Закона о порезу на фонд зарада (“Сл. гласник РС”, бр. 33/04), од 1. јула 2004. године престала је да важи и одредба члана 4. Закона, којом је било прописано да се одлуком скупштине општине, односно града утврђује стопа пореза на фонд зарада (до 3,5%) и начин коришћења тих средстава, као и део средстава која су се усмешавала за солидарну стамбену изградњу (од 0,3% до 1% пореза на фонд зарада). Осим одређивања распона стопе за издвајање средстава која се користе за солидарну стамбену изградњу Закон није опредељивао намену средстава остварених од овог пореза, што значи да су општине, односно градови одлуком опредељивали намену и начин коришћења тих средстава, у зависности од својих потреба. У исто време, скупштина општине је била у обавези да донесе одлуку о престанку важења одлуке о утврђивању пореза на фонд зарада, почев од 1. јула 2004. године.

Напомињемо да је укидањем наменског прихода за солидарну стамбену изградњу престала потреба за постојањем фонда солидарне стамбене изградње.

У случају када постоје неутрошена средства по основу солидарне стамбене изградње, мишљења смо да се одлуком о буџету, у складу с одредбама Закона о буџетском систему, као и прелазним одредбама одлуке о престанку важења одлуке о утврђивању пореза на фонд зарада, опредељује намена за коју ће се користити та средства (нпр. изградња комуналне инфраструктуре), а не одлуком Управног одбора Фонда солидарне стамбене изградње.

**2. Могућност да се 50% средстава прикупљених по основу наплаћених казни за прекршаје учињене и наплаћене на територији општине преусмери Савету за безбедност саобраћаја
(Мишљење Министарства финансија, 03 бр. 401-01-00302/2005 од 29.12.2005. год.)**

Законом о јавним приходима и јавним расходима (“Сл. гласник РС”, бр. 76/91 ... и 135/04), чланом 23, регулисано је да су

новчане казне изречене у кривичном, прекршајном и другом поступку који се води пред државним органом, приход буџета Републике, док буџету општине припадају “новчане казне изречене у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине општине, као и одузета имовинска корист у том поступку” (члан 25. истог закона).

С обзиром да контролу и регулисање саобраћаја на путевима, као и контролу над возачима и возилима на путевима врше радници милиције као запослени у државном органу (члан 4. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, “Сл. гласник РС”, бр. 53/82 ... и 25/97), као и да старање о безбедности саобраћаја на путевима не спада у изворни делокруг општине утврђен чланом 18. Закона о локалној самоуправи, не постоји основ да се буџету општине усмери 50% средстава по основу новчаних казни за прекршаје наплаћене на територији општине.

3. Могућност доделе средстава из буџета Републике за исплату отпремнине запосленима у општинској управи (Мишљење Министарства финансија, 03 бр. 120-08-00326/2005 од 29.12.2005. год.)

Влада Републике Србије је Закључком број: 120-202/2005-002 од 20.1.2005. године препоручила органима територијалне аутономије и локалне самоуправе да до 1. марта 2005. године анализирају своје правилнике о унутрашњој организацији и систематизацији радних места и броју запослених на сваком радном месту, ради утврђивања стварне упослености и броја запослених за чијим радом не постоји потреба, а са циљем да се оствари рационализација управе за око 10%, најкасније до 1. јуна 2005. године.

Средства за исплату отпремнина обезбеђују се у буџету локалне самоуправе.

Напомињемо да су за пружање помоћи јединицама локалне самоуправе у реализацији програма рационализације Уредбом о начину расподеле дела средстава из наменских примања буџета Републике која се остварују приређивањем игара на срећу, а користе и за финансирање локалне самоуправе ("Сл. гласник РС", бр. 75/05), утврђени критеријуми за доделу средстава из Буџетског фонда за програм локалне самоуправе, тако да је било неопходно да се захтевом за помоћ општина обрати Министарству за државну управу и локалну самоуправу.

ФИНАНСИРАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

1. Примена одредаба Закона о финансирању политичких странака везано за обезбеђивање средстава у буџету града Ниша у висини од 0,05% буџета града, умањеног за трансфере од других нивоа власти, за финансирање кампање опозива градоначелника
(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00799/2005-08 од 28.12.2005. год.)

Законом о финансирању политичких странака (“Сл. гласник РС”, бр. 72/03 и 75/03) уређени су финансирање, евиденција и начин контроле финансијског пословања регистрованих политичких странака и подносилаца проглашених изборних листа и предлагача кандидата за председника Републике Србије, председника општине и градоначелника. Овим законом је утврђена и намена коришћења средстава тј. средства стечена у складу с овим законом могу се користити за финансирање трошкова везаних за редован рад политичке странке чији су кандидати изабрани за посланике, односно одборнике и изборну кампању за избор председника Републике, посланика, градоначелника, председника општине и одборника. Закон је одредио да се средства за ове намене тј. финансирање редовног рада политичке странке и трошкова изборне кампање у случају одржавања редовних и ванредних избора могу стичати из јавних и приватних извора, које је и дефинисао шта њих чине у смислу овог закона. Тако, јавне изворе чине средства из буџета Републике Србије, буџета јединице територијалне аутономије и буџета јединице локалне самоуправе,

одобрена за финансирање редовног рада политичких странака и трошкова изборне кампање, док приватне изворе чине: чланице, прилози правних и физичких лица, приходи од промотивних активности политичке странке, приходи од имовине политичке странке и легати.

На овај начин јасно је утврђено у коју сврху се могу користити средства стечена у складу с овим законом, извори стицања средстава и субјекти који могу тј. имају право да стичу средства по основу овог закона.

У вези финансирања трошкова изборне кампање, овим законом је утврђено да се средства из јавних извора за ову намену обезбеђују у години у којој се одржавају редовни избори и то у законом утврђеном износу буџета за годину за коју се буџет доноси. Такође, овим законом је утврђено да су у случају одржавања ванредних избора надлежни органи дужни да обезбеде средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање како је предвиђено и за редовне изборе (члан 9. Закона).

Обезбеђена средства у буџету за овако утврђену намену тј. по основу овог закона, надлежни орган управе на основу члана 10. Закона распоређује предлагачима кандидата на начин утврђен одредбама овог члана Закона.

С обзиром на наведено, а у вези с питањем да ли на основу Закона о финансирању политичких странака постоји обавеза да се у буџету града Ниша планирају и исплаћују средства из буџета за спровођење кампање опозива градоначелника, мишљења смо да се по основу Закона о финансирању политичких странака, у смислу одредаба о коришћењу средстава и врстама средстава, као и у смислу одредаба члана 9. и 10. Закона, које се односе на обезбеђивање средства из јавних узвора на одређеним нивоима власти којима се покривају трошкови изборне кампање за редовне и ванредне изборе и распоређивање ових средстава, у проценту утврђеним Законом, предлагачима кандидата, не би могла издвајати средства из јавних извора-буџета за финансирање активности – кампање опозива градоначелника, нити се актом органа града могу определити средства у буџету јединице локалне самоуправе за финансирање такве кампање.

ПОДСЕТИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У ДЕЦЕМБРУ МЕСЕЦУ 2005. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ

Закон о буџету Републике Србије за 2006. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 106 од 2.децембра 2005.
Исправка Закона о буџету Републике Србије за 2006. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 108 од 6.децембра 2005.
Закон о спречавању прања новца	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 107 од 2.децембра 2005.
Закон о банкама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 107 од 2.децембра 2005.
Закон о расподели трансферних средстава из буџета Републике Србије и учешћу општина, градова и града Београда у порезу на зараде у 2006. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 115 од 27.децембра 2005.
Закон о изменама и допунама Закона о јавном дугу Републике Србије по основу преузимања обавеза Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање запослених насталих по основу неисплаћених пензија и новчаних накнада	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 115 од 27.децембра 2005.
Закон о изменама и допунама Закона о јавном дугу Републике Србије по основу преузимања обавеза Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање пољопривредника насталих по основу неисплаћених пензија и новчаних накнада	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 115 од 27.децембра 2005.

УРЕДБЕ

Уредба о изменама и допунама Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске robe и наплати царинског дуга	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 106 од 2.децембра 2005.
--	---

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изменама и допунама Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обvezника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ	<i>Сл. гласник РС, бр. 108 од 6.децембра 2005.</i>
Правилник о допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна	<i>Сл. гласник РС, бр. 112 од 17.декембра 2005.</i>
Правилник о допунама Правилника о стандардном класификацијоном оквиру и контном плану за буџетски систем	<i>Сл. гласник РС, бр. 112 од 17.декембра 2005.</i>
Правилник о садржини и начину вођења евиденције од стране производјача дуванских производа, трговаца на велико и мало дуванским производима, увозника и извозника дувана, ферментисаног дуvana, односно дуванских производа	<i>Сл. гласник РС, бр. 114 од 23.декембра 2005.</i>
Правилник о поступку активирања банкарске гаранције и о начину коришћења средстава банкарске гаранције	<i>Сл. гласник РС, бр. 114 од 23.декембра 2005.</i>
Правилник о врсти инструмената обезбеђења, начину и поступку активирања инструмената обезбеђења за наплату разлике између прописаног износа акцизе на цигарете из увоза и прописаног износа акцизе на цигарете произведене у земљи	<i>Сл. гласник РС, бр. 114 од 23.декембра 2005.</i>
Правилник о садржини и начину вођења регистара и евиденционих листа о производњи, обради и промету дувана и дуванских производа	<i>Сл. гласник РС, бр. 114 од 23.декембра 2005.</i>
Правилник о изменама Правилника о царинским обележјима, начину њихове употребе и начину располагања са узорцима царинске робе	<i>Сл. гласник РС, бр. 114 од 23.декембра 2005.</i>
Правилник о начину и поступку преноса неутрошених буџетских средстава на рачун извршења буџета Републике	<i>Сл. гласник РС, бр. 116 од 29.декембра 2005.</i>
Правилник о изменама и допунама Правилника о облику, садржини,	<i>Сл. гласник РС, бр. 117 од 30.декембра 2005.</i>

ОДЛУКЕ

Одлука о изменама и допунама Одлуке о јединственој тарифи по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге	<i>Сл. гласник РС, бр. 108 од 6.децембра 2005.</i>
Одлука о допунама Одлуке о јединственом начину обрачуна и исказивања ефективне каматне стопе на кредите и депозите	<i>Сл. гласник РС, бр. 108 од 6.децембра 2005.</i>
Одлука о обавези давалаца лизинга да држе средства резерве	<i>Сл. гласник РС, бр. 109 од 9.децембра 2005.</i>
Одлука о изменама и допунама Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије	<i>Сл. гласник РС, бр. 109 од 9.децембра 2005.</i>
Одлука о допуни Одлуке о минималним условима кредитне способности банака	<i>Сл. гласник РС, бр. 109 од 9.децембра 2005.</i>
Одлука о престанку важења Одлуке о условима и начину обезбеђења ликвидности исплате девизних депозита физичких лица код банака	<i>Сл. гласник РС, бр. 109 од 9.децембра 2005.</i>
Одлука о изменама Одлуке о начину спровођења принудне наплате с рачуна клијента	<i>Сл. гласник РС, бр. 109 од 9.децембра 2005.</i>
Одлука о допуни Одлуке о начину управљања токовима готовине снабдевањем банака новчаницама и кованим новцем	<i>Сл. гласник РС, бр. 109 од 9.децембра 2005.</i>
Одлука о привременом увећавању износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1) и 2) Закона о акцизама	<i>Сл. гласник РС, бр. 112 од 17.децембра 2005.</i>
Одлука о изменама Одлуке о обиму и начину коришћења у 2005. години финансијских кредита за намене из члана 2. став 2. Закона о кредитним пословима са иностранством	<i>Сл. гласник РС, бр. 114 од 23.децембра 2005.</i>
Одлука о изменама Одлуке о условима и начину плаћања у готовом новцу у динарима за правна лица и за физичка лица која обављају делатност	<i>Сл. гласник РС, бр. 114 од 23.децембра 2005.</i>
Одлука о изменама и допуни Одлуке о условима и начину рада девизног тржишта	<i>Сл. гласник РС, бр. 114 од 23.децембра 2005.</i>

Одлука о критеријумима на основу којих се одређује царински контингенти за увоз одређене робе	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 30.децембра 2005.
Одлука о изменама Одлуке о седишту Управе царина, оснивању, почетку и престанку рада царинарница, царинских испостава, одсека и реферата	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 30.децембра 2005.
Одлука о изменама Одлуке о начину и условима вођења регистра података о бонитету правних лица и давању података и мишљења о бонитету	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 30.децембра 2005.
Одлука о ближим условима и начину вршења надзора над обављањем послова даваоца лизинга	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 30.децембра 2005.

УПУТСТВА

Упутство о допунни Упутства за примену Одлуке о јединственом начину обрачуна и исказивања ефективне каматне стопе на кредите и депозите	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 108 од 6.децембра 2005.
Упутство о изменама Упутства о извештајима банака и других финансијских организација	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 30.децембра 2005.

ОСТАЛО

Усклађени динарски износи пореза на употребу, држање и ношење добра	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 112 од 17.децембра 2005.
Исправка Закона о спречавању прања новца	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 117 од 30.децембра 2005.
Наредба о списку директних и индиректних корисника буџетских средстава Републике, односно локалне власти и организација обавезног социјалног осигурања који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 118 од 31.децембра 2005.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Весна Арсић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992–. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132
